

STATE OF
YOUTH NL

Geldzorgen

Onderzoeksrapport State of Youth NL

Publicatiedatum: 3 december 2025

INITIATIEFNER

IN SAMENWERKING MET

STATE OF
YOUTH NL

STATE OF YOUTH NL IS EEN INITIATIEF VAN

IN SAMENWERKING MET

(MEDE) MOGELIJK GEMAAKT MET FINANCIËLE STEUN VAN

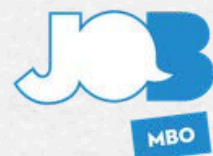

FONDS 21

DIT ONDERZOEK WORDT ONDERSTEUND DOOR IMPACT PARTNERS

Geldfit

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het *State of Youth NL*-rapport over de ervaringen van jongeren met **geldzorgen** en de oplossingen die zij zien om de druk te verminderen. Maar liefst **3.004** jongeren hebben meegedaan aan ons onderzoek en hun stem laten horen.

State of Youth NL is een initiatief van **Stichting KidsRights** in samenwerking met de Nationale Jeugdraad (**NJR**), Maatschappelijke Diensttijd (**MDT**) en **Augeo Foundation**. State of Youth is een **uniek platform voor jongerenparticipatie**. Samen met onze partners hebben we het **allereerste statistisch representatieve jongerenpanel** van Nederland opgebouwd. Een innovatieve manier om **duurzaam** en **structureel** de stem van jongeren op te halen. We bundelen de stemmen van jongeren en maken hun verhalen zichtbaarder en hoorbaarder.

Voorhandig onderzoek hebben wij samengewerkt met onderzoeksbureau Abbi Insights. Daarnaast hebben we een representatieve steekproef uitgezet in samenwerking met marktonderzoeksbureau Motivaction. Op deze manier borgen we de representativiteit van onze data op leeftijd, gender, opleiding en provincie.

Ons onderzoek laat zien dat **81% van de jongeren zich zorgen maakt over hun financiën**, en dat maar liefst **twee derde (64%) weleens moeite heeft om rond te komen**. Jongeren geven aan dat zij zich **zorgen maken over de toekomst, sociale druk ervaren** om mee te kunnen doen en veel **stress** krijgen van **onverwachte rekeningen**. Deze zorgen leiden vaak tot **onzekerheid, schuldgevoel** en **schaamte**. Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen en samen met jongeren, ouders, werkgevers, scholen en beleidsmakers te werken aan het verminderen van geldzorgen.

Wij zijn dankbaar voor alle kinderen en jongeren die hun ervaringen met ons hebben gedeeld en zich inzetten voor de rechten van hun generatie. Ook bedanken wij onze partners voor hun steun, expertise en netwerk.

Daarnaast willen wij onze sponsors bedanken. Dankzij de financiële steun van Vfonds, Fonds21, Janivo Stichting, Dioraphte en Stichting Boschuyzen en kernpartners MDT en Augeo Foundation hebben we de middelen om te bouwen aan een representatief jongerenpanel waarin de thema's die jongeren belangrijk vinden centraal staan.

Wij hopen dat het lezen van dit rapport u waardevolle inzichten biedt. Bij vragen kunt u contact met ons opnemen via info@stateofyouth.org.

Met vriendelijke groeten,

State of Youth NL

Dé megafoon van de nieuwe generatie

Wanneer ervaren jongeren geldzorgen?

Jongeren delen hun **persoonlijke ervaringen**

Wanneer ik geld moet lenen om rond te komen en wanneer ik de rente bij mijn studieschuld erbij zie komen, en nog niet mijn studieschuld kan afbetalen.

Wanneer ik hoor dat vrienden plannen maken en ik niet weet of ik daar genoeg geld voor heb om mee te doen.

We waren een dagje weg met vrienden en de meesten wilden nog ergens gaan (uit)eten, maar ik had hier geen geld meer voor over dus kwam in een lastige situatie.

We zijn net afgestudeerd en willen richting een woonhuis gaan. Na het gesprek met de hypotheekadviseur, ga je wel nadenken over hoe we het rond gaan krijgen. En met die schuld boven het hoofd, ga je toch een beetje zorgen maken.

Wanneer ik de huizenprijzen zie of wanneer ik zie hoe duur de boodschappen zijn in de supermarkt.

Wanneer ik boodschappen moest doen en vervolgens geld van mn spaarrekening moest halen om deze te kunnen betalen, is erg vervelend om telkens te moeten kijken, rekenen en om je spaargeld naar beneden te zien gaan.

Conclusies

81% van de Nederlandse jongeren ervaart weleens **geldzorgen**.

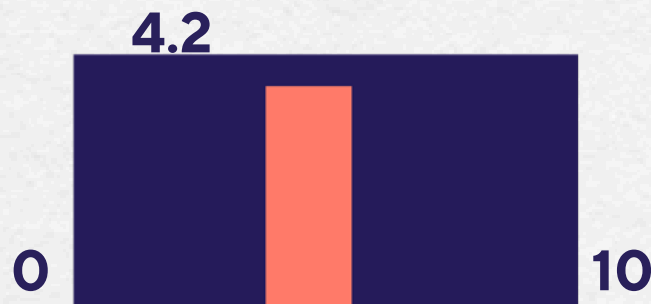
64% van de jongeren heeft weleens **moeite om maandelijks rond te komen**, **14%** zelfs (vrijwel) **elke maand**.

Jongeren maken zich het meeste zorgen om geld wanneer ze **denken aan hun toekomst (50%)**. Ze ervaren door financiële onzekerheid veel **stress (60%)**, voelen zich **onzeker (43%)**, **schuldig (34%)**, en hebben last van **schaamte (29%)**.

Ook op het gebied van jongerenparticipatie zijn er nog stappen te zetten.

Op een schaal van 0 tot 10 geven jongeren gemiddeld een score van 4.2 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.

Er wordt heel slecht geluisterd.

Er wordt heel goed geluisterd.

Dit onderzoek laat zien dat **81% van de jongeren geldzorgen ervaart**. Jongeren voelen zich hierdoor **gestrest** en **onzeker**, en ervaren gevoelens van **schuld** en **schaamte**. Deze zorgen hebben een **negatieve impact** op hun **mentale welzijn** en **toekomstperspectief**.

Deze situatie staat op gespannen voet met de **Duurzame Ontwikkelingsdoelen** van de Verenigde Naties (SDG's), in het bijzonder **SDG 1: Geen armoede**, en met o.a. **artikelen 26** en **27** van het **Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind**, die het recht op **sociale zekerheid** en een **toereikende levensstandaard** waarborgen. Het is essentieel om geldzorgen onder jongeren te verminderen - en daarbij jongeren zelf actief te betrekken bij het vinden van oplossingen.

Wij blijven ons inzetten voor het recht van jongeren om te participeren in beslissingen die hun leven raken. Hun stem doet ertoe. Jongerenparticipatie is niet alleen wenselijk, maar ook een recht, vastgelegd in artikelen 12 en 13 van het Kinderrechtenverdrag, waarin wordt erkend dat kinderen het recht hebben op een mening en om gehoord te worden.

Daarom benadrukken wij het belang van deze overkoepelende rechten: **zonder betekenisvolle jongerenparticipatie kan Nederland onmogelijk recht doen aan het Kinderrechtenverdrag.**

Aanbevelingen van de jongeren

Jongeren hebben veel ideeën en adviezen voor onder andere **jongeren**, de **overheid**, **ouders**, **scholen**, en **werkgevers**, om geldzorgen onder jongeren te verminderen.

64% vindt dat **jongeren** zelf invloed hebben.

Als oplossingen zien jongeren dat zij **nee kunnen zeggen** wanneer ze iets niet kunnen betalen (**63%**), elkaar **niet onder druk kunnen zetten** voor sociale activiteiten (**58%**), en **meer kunnen praten over geld** (taboe doorbreken) (**57%**).

62% van de jongeren vindt dat de **overheid** invloed heeft.

Als oplossingen zien zij o.a. meer **subsidies voor wonen en studeren** (**65%**), **collegegeld verlagen** of afschaffen (**58%**), en betere regelingen voor het **afbetalen van studieschulden** (**54%**).

De overheid kan meer in gesprek gaan met jongeren en de ideeën doorvoeren die zij geven in plaats van zelf proberen met oplossingen te komen.

51% van de jongeren vindt dat **ouders** een rol spelen.

Als oplossingen zien zij o.a. dat ouders **tips** kunnen geven over geld en budgetteren (**67%**), **uitleg** kunnen geven over financiële zaken (**63%**) en **geldzaken bespreekbaar kunnen maken** (**62%**).

27% ziet een rol voor **scholen**.

Als oplossingen zien zij **voorlichting** over geldzaken (**79%**), goedkoper of gratis **eten in de kantine** (**53%**) en gratis **buitenschoolse activiteiten** (**42%**).

24% legt verantwoordelijkheid bij **werkgevers**.

Als oplossingen geven zij aan dat werkgevers o.a. **salarissen** kunnen verhogen (**72%**) en **stagevergoedingen** kunnen aanbieden/verhogen (**59%**).

Jongeren geven aan dat er onvoldoende naar hen wordt geluisterd. Duizenden jongeren hebben inmiddels hun stem laten horen over de geldzorgen die zij ervaren en reiken de hand door zelf met oplossingen te komen. Nu is het aan politici en beleidsmakers, ouders, scholen, en werkgevers om hiernaar te luisteren en zich actief in te zetten voor jongerenparticipatie en meer financiële rust onder jongeren.

Kortom: het is de hoogste tijd om jongerenparticipatie structureel te verankeren in wetgeving, beleid en praktijk – en samen met jongeren te werken aan het verminderen van geldzorgen.

**Jongeren konden bij deze vragen meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.*

INHOUDSOPGAVE

0	<u>VOORWOORD</u>
1	<u>CONCLUSIES</u>
0	<u>AANBEVELINGEN</u>
3	<u>INLEIDING</u>
0	<u>ONDERZOEKSOPZET</u>
4	<u>LEESWIJZER</u>
0	<u>MENSEN- EN</u>
7	<u>KINDENDERRECHTEN</u>
13	<u>JONGERENPARTICIPATIE</u>
14	<u>RESULTATEN</u>
14	In welk mate ervaren jongeren geldzorgen?
15	In hoeverre ervaren jongeren geldzorgen?
17	In hoeverre ervaren jongeren moeite om maandelijks rond te komen?
19	Hoe ervaren jongeren geldzorgen?
20	Wanneer ervaren jongeren geldzorgen?
24	Met welk gevoel kijken jongeren naar hun financiële toekomst?
25	Wie hebben invloed op de geldzorgen die jongeren ervaren?

INHOUDSOPGAVE

26	Tips voor jongeren zelf
27	Oplossingen voor jongeren zelf
28	Oplossingen voor de overheid
29	Oplossingen voor ouders
30	Oplossingen voor scholen
31	Oplossingen voor werkgevers
32	Definanciële kennisvanjongeren
3	<u>TOT SLOT</u>
4	<u>TOOLS EN TIPS</u>
3	<u>BIJLAGE- STEEKPROEF-</u>
5	<u>VERANTWOORDING</u>
40	<u>BIJLAGE- VERDRAGS-</u>
7	<u>ARTIKELN</u>
46	<u>BIJLAGE - VRAGENLIJST</u>

Inleiding

Kansenongelijkheid, mentale problemen, geen betaalbare woningen. Jongeren

worden op dit moment hard getroffen. Logisch dus dat de nieuwe generatie zich steeds vaker laat horen. State of Youth NL vindt het belangrijk dat alle jongeren gehoord worden en bundelt hun stemmen tot één luide stem. **Zie ons als een megafoon: wij versterken de stem van jongeren, zodat hun problemen eindelijk écht serieus worden genomen.**

Via onze online community geven jongeren hun mening over thema's die voor hen belangrijk zijn. Deze inzichten gebruikt State of Youth NL om te strijden voor **betekenisvolle jongerenparticipatie, verandering en echte oplossingen.**

In ons vorige onderzoek naar Prestatiedruk konden jongeren aangeven welke onderwerpen volgens hen belangrijk zijn. **Het thema geldzorgen kwam daarbij duidelijk als prioriteit naar voren.**

En dat is niet verrassend, want veel jongeren zitten financieel in de knel. Uit onderzoek van het Nibud, Deloitte en de Universiteit van Leiden (2025) blijkt dat de **financiële gezondheid van jongeren en jongvolwassenen in 2024 is verslechterd.** In vergelijking met andere bevolkingsgroepen hebben zij minder geprofiteerd van loonstijgingen, terwijl de inflatie juist toenam. Het aantal jongeren dat het minimumloon verdient, is gegroeid, en **steeds meer jongeren maken schulden om financieel rond te komen.**

Ook het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) constateert dat de **bestaanszekerheid van jongvolwassenen onder druk staat.** Zij ervaren vaker geldzorgen, vinden moeilijk een betaalbare woning en krijgen zelden een vast arbeidscontract. Bovendien komen jongeren relatief makkelijk in **financiële problemen, bijvoorbeeld door hun studieschuld. Deze schulden hebben vaak langdurige gevolgen voor hun toekomst.**

De stress die gepaard gaat met geldzorgen belemmert hun ontwikkeling, waardoor ze een lastigere start hebben in hun volwassen leven. Het NJi benadrukt daarnaast dat jongeren vaak **weinig eigen vermogen** hebben, terwijl ze wel financiële verplichtingen dragen zoals het betalen van een **zorgverzekering, abonnementen en leningen.**

Uit peilingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Geldfit (2024) blijkt bovendien dat **meer dan de helft** van de jongeren weleens te maken heeft met **onbetaalde rekeningen** of **betalingsachterstanden.** Dit gaat dan vaak om rekeningen voor achteraf betalen, leningen en de zorgverzekering.

Maar liefst **59%** maakt zich volgens deze peiling zorgen of er **genoeg geld is om alles te kunnen betalen** en de helft is bang dat het hebben van te weinig geld invloed heeft op sociale relaties.

Docent-onderzoeker **Paula Smith**, gespecialiseerd in geldzorgen en **jongerenparticipatie bij het voorkomen van schulden onder jongeren**, gaf de volgende reactie op de bevindingen van ons onderzoek:

“Steeds meer jongeren worstelen financieel en voelen zich daar persoonlijk verantwoordelijk voor. Jongeren ervaren dat zij zelf de meeste invloed hebben op hun financiële situatie, maar dat geloof maakt hen ook kwetsbaar voor schuld en schaamte. Willen we als samenleving écht verschil maken, dan moeten we hen ontschuldigen en geldproblemen gaan benaderen als een maatschappelijk vraagstuk. Niet als persoonlijk falen. Dat vraagt om kritisch inzicht in de maatschappelijke systemen die hun financiële keuzes beïnvloeden.”

Kortom: geldzorgen onder jongeren vormen een actueel en urgent maatschappelijk vraagstuk. Het is hoog tijd dat onder andere politiek, onderwijsinstellingen en werkgevers, samen met jongeren, in actie komen.

Onderzoeksopzet

Op 27 augustus 2025 is onze campagne over geldzorgen van start gegaan. Tijdens deze campagne hebben we jongeren tussen de 12 en 29 jaar gevraagd hun mening te geven over de problemen en gevolgen die zij ervaren rondom geldzorgen, en de oplossingen die zij hiervoor zien. Van 27 augustus t/m 25 oktober 2025 konden jongeren de interactieve en laagdrempelige vragenlijst invullen, die via chat-tooling is opgezet door Abbi Insights.

Methode

In samenwerking met onderzoekspartner Abbi Insights en marktonderzoeksbureau Motivaction hebben wij het onderzoek via twee routes uitgezet.

- Via het Stempunt-panel van motivaction is een steekproef getrokken van n=519 jongeren (12 t/m 29 jaar), representatief naar geslacht, leeftijd, opleiding en provincie.
- We hebben de vragenlijst via een openbare link gedeeld en verspreid via zowel online als offline kanalen. Dit leverde n=2.485 ingevulde vragenlijsten op.

In totaal zijn er zo 3.004 complete vragenlijsten verzameld van jongeren tussen de 12 en 29 jaar.

De steekproefverantwoording is te raadplegen in de [bijlagen](#).

Veldwerkperiode

De twee onderzoekstrajecten (via het Stempunt-panel, en via de openbare link) hebben parallel plaatsgevonden met gedeeltelijke overlap:

- Online panel: 27 augustus t/m 25 oktober 2025;
- Stempunt-panel: 8 t/m 17 september 2025.

Analyse

Voor de analyse zijn de datasets van beide panels samengevoegd (n = 3.004) en gewogen (met een efficiëntie van 59,49%) naar representatieve populatiecijfers van jongeren (12 t/m 29 jaar) op basis van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie.

De opzet van de vragenlijst is eveneens opgenomen in de [bijlagen](#).

Leeswijzer

Opbouw

In de vragenlijst kregen jongeren op basis van hun antwoorden bepaalde vragen en/of antwoordopties voorgelegd. De basis (het aantal jongeren dat de vraag voorgelegd kreeg) staat bij de resultaten vermeld. Dit wordt weergegeven door: n= [aantal personen].

Definities

- **IVRK** - Deze afkorting staat voor 'Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind' ofwel het Kinderrechtenverdrag. Op 20 november 1989 nam de Verenigde Naties het kinderrechtenverdrag aan. Op 8 maart 1995 ratificeerde Nederland het Verdrag.
- **Jongeren** - Volgens artikel 1 van het IVRK is een kind '*leder mens jonger dan achttien jaar (...)*'. Voor de leesbaarheid, om aan te sluiten bij andere onderzoeken en om de doelgroep aan te spreken, gebruiken wij hiervoor de term 'jongeren'. Ook als wij het hebben over jongerenparticipatie, dan bedoelen wij kinder- en jongerenparticipatie.
- **UVRM** - Deze afkorting staat voor de 'Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens'. Op 10 december 1948 werd de UVRM met een grote meerderheid van de stemmen en geen tegenstemmen door de Verenigde Naties aangenomen. Onder andere door Nederland. De UVRM is geen wet maar is wel van grote betekenis als morele en juridische standaard omtrent mensenrechten.
- **EVRM** - Deze afkorting staat voor 'Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden'. Op 4 november 1950 is dit verdrag tot stand gekomen in navolging van de UVRM. Alle lidstaten van de Raad van Europa hebben het verdrag ondertekend. Nederland is lid van de Raad van Europa en heeft dit verdrag dus ook ondertekend.

Bijlagen

In de bijlagen zijn aanvullende informatie te vinden, zoals:

- Verdragsteksten die horen bij de genoemde artikelen van het IVRK;
- De vragenlijst.

Mensen- en Kinderrechten

Internationale afspraken over mensenrechten zijn vastgelegd in de UVRM en het EVRM. Deze rechten gelden voor iedereen, ook voor kinderen. Daarnaast hebben kinderen ook nog extra speciale rechten. Deze zijn vastgelegd in het IVRK.

Kinderrechten zijn er voor alle kinderen. Het maakt niet uit waar je vandaan komt, hoe je eruit ziet en of je rijk bent of arm. Sommige kinderen hebben een moeilijker leven dan anderen. Zij hebben recht op extra bescherming en hulp.

De Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (UVRM) en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM)

Op 10 december 1948 namen de Verenigde Naties de UVRM aan. De UVRM bestaat uit 30 artikelen die de fundamentele rechten en vrijheden vastleggen voor alle mensen ongeacht hun nationaliteit, geslacht, en religie.

Op 4 november 1950 is het EVRM ondertekend door de Raad van Europa in Rome in navolging van de UVRM. Het is een Europees verdrag dat de mensen- en burgerrechten van alle inwoners van de aangesloten landen regelt.

Wat is het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)?

Op 20 november 1989 namen de Verenigde Naties het IVRK aan. Hierin staan 54 artikelen met afspraken over de rechten van kinderen en jongeren tot 18 jaar. Deze kinderrechten omvatten afspraken over hoe we met jongeren onder de 18 jaar moeten omgaan. Bijna alle landen in de wereld zijn partij bij het IVRK. Nederland ook, sinds maart 1995. Al 30 jaar dus. Als een land partij is bij het verdrag moet het zich aan de regels houden die daarin staan.

Relevante artikelen

Volgens **Art. 2** van het IVRK mogen kinderen **niet gediscrimineerd** worden, ook niet vanwege hun financiële situatie. **Art. 24** geeft hen het recht op de best mogelijke **gezondheidszorg**, waarvoor voldoende middelen nodig zijn. **Art. 26** waarborgt het recht op **sociale zekerheid**, zoals toegang tot publieke verzekering als opvoeders bijvoorbeeld werkloos of arbeidsongeschikt raken. **Art. 27** stelt dat elk kind recht heeft op een **levensstandaard** die zijn volledige ontwikkeling ondersteunt.

Volgens **Art. 28** en **Art. 29** hebben kinderen het recht op **onderwijs**, waarbij de staat gratis basisonderwijs moet aanbieden en toegang tot hoger onderwijs moet waarborgen. **Art. 31** geeft kinderen recht op **vrije tijd**, spel en deelname aan culturele en artistieke activiteiten.

Volgens **Art. 12** en **Art. 13** hebben jongeren het recht om hun **mening** te kunnen geven. Ook in de UVRM staat dit vastgelegd. Betekenisvolle jongerenparticipatie betekent dat jongeren mee kunnen **praten, beslissen** en **doen**. Zeker als het gaat over onderwerpen die hen direct aangaan.

Art. 42 van het IVRK legt vast dat kinderen het recht hebben op **informatie** over deze rechten. Jongeren die zich bewust zijn van hun rechten, zijn beter in staat om voor zichzelf op te komen. Onder andere scholen, beleidsmakers, en organisaties moeten zich hiervoor inspannen.

Over KidsRights

De internationale kinderrechtenorganisatie KidsRights, gevestigd in Amsterdam, is de initiatiefnemer van State of Youth Nederland.

KidsRights is in 2003 opgericht door Marc Dullaert en zet zich in voor een wereld waarin alle kinderen en jongeren toegang hebben tot hun rechten en hun potentieel kunnen realiseren. KidsRights geeft kinderen wereldwijd een stem en ondersteunt zij jonge changemakers die zelf in actie komen om hun positie te verbeteren.

In 2019 lanceerde KidsRights State of Youth tijdens de Wereldtop van Nobelprijswinnaars voor de Vrede en een dag later bij de Verenigde Naties in New York. State of Youth is de eerste digitale, grensoverstijgende jeugdstaat die jongeren mondiger maakt, wereldwijd met elkaar verbindt, hun stem vraagt via preferenda en hen ondersteunt bij het opzetten van eigen projecten en afdelingen.

Daarnaast reikt KidsRights jaarlijks de Internationale Kindervredesprijs uit: de belangrijkste jeugdprijs ter wereld, die in 2024 haar twintigjarig bestaan vierde. Ook publiceert KidsRights de KidsRights Index (KRI), de eerste en enige jaarlijkse ranglijst die alle 193 VN-lidstaten beoordeelt op kinderrechten, ontwikkeld sinds 2013 in samenwerking met de Erasmus Universiteit.

Sinds 2017 heeft KidsRights ECOSOC Special Consultative Status.

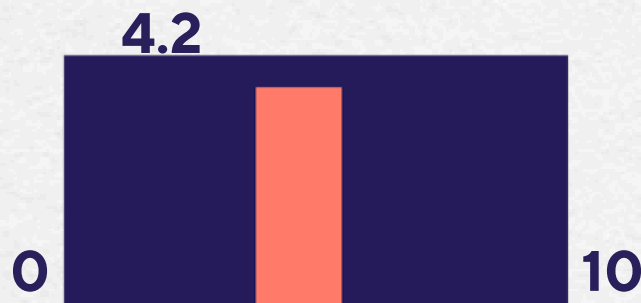

Jongerenparticipatie

Jongeren geven een onvoldoende voor de manier waarop er naar hen geluisterd wordt

Volgens Art. 19 van de UVRM heeft iedereen, dus ook jongeren, het recht om vrijelijk diens mening te uiten en door te geven. Daarnaast hebben jongeren onder de 18 jaar volgens Art. 12 en Art. 13 van het IVRK het recht om hun mening vrijelijk te uiten over onderwerpen die hen aangaan, hierbij moet aan de mening van de jongere passend belang worden gehecht. Wij vroegen de jongeren hoe zij dit ervaren.

Op een schaal van 0 tot 10 geven jongeren (Basis: allen, n=3.004) gemiddeld een score van 4.2 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.

Er wordt heel slecht geluisterd.

Er wordt heel goed geluisterd.

Ook in ons onderzoek naar kinderrechten (*Een Jonge Blik op Kinderrechten*) gaven jongeren (12 t/m 17 jaar) gemiddeld een **onvoldoende**, namelijk een score van **3.8**. In ons meest recente onderzoek naar Prestatiedruk werd door jongeren (12 t/m 29 jaar) slechts een score van **3.6** gegeven. Ondanks de kleine stijging in vergelijking met deze eerdere onderzoeken laat dit onderzoek dus wederom zien dat er volgens jongeren **onvoldoende naar hun mening wordt geluisterd**.

De aanhoudende slechte score voor de manier waarop er naar jongeren geluisterd wordt, vinden wij als State of Youth NL zorgwekkend. Het is belangrijk dat jongeren betrokken worden, absoluut als het gaat over hun rechten. Zij zijn immers de expert van hun eigen leefwereld en er moet naar jongeren geluisterd worden als het gaat over thema's die er voor hen toe doen.

Ons onderzoek laat zien dat jongeren nog onvoldoende gehoord worden, zowel op specifieke thema's zoals geldzorgen als in de brede zin door onder andere de overheid. Als State of Youth NL maken wij ons hier zorgen om, omdat dit in scherp contrast staat met de urgente behoefte om betekenisvolle jongerenparticipatie op verschillende niveaus en domeinen te borgen. Om de rechten van jongeren te waarborgen, is het noodzakelijk dat hun stem wordt meegenomen in beslissingen die impact hebben op hun leven.

In welke mate ervaren jongeren geldzorgen?

Uitkomsten

👂👂 Wanneer alles in een keer wordt afgeschreven, zorgverzekering, collegegeld en ik in het rood kom te staan. 👂👂

81% van de Nederlandse jongeren ervaart weleens **geldzorgen**, **46%** zelfs **regelmatig tot vaak**. Slechts **19%** ervaart **nooit** geldzorgen. (Basis: allen, n=3.004)

64% van de Nederlandse jongeren heeft weleens **moeite om maandelijks rond te komen**, en **14%** zelfs (**vrijwel**) **elke maand**. (Basis: allen, n=3.004)

Jongeren maken zich het **meeste zorgen** over geld wanneer zij... (Basis: jongeren die geldzorgen ervaren, n=2.431)

denken aan hun **toekomst** (50%)

onverwachte rekeningen krijgen (40%)

teveel hebben **uitgegeven** (35%)

geen saldo meer hebben (32%)

Jongeren geven (achteraf) soms **meer uit dan zij van plan waren** wanneer zij... (Basis: jongeren die achteraf weleens meer geld uitgeven dan de bedoeling was, n=2.063)

impulsieve aankopen doen (48%)

dingen kopen om zich **beter te voelen** (36%)

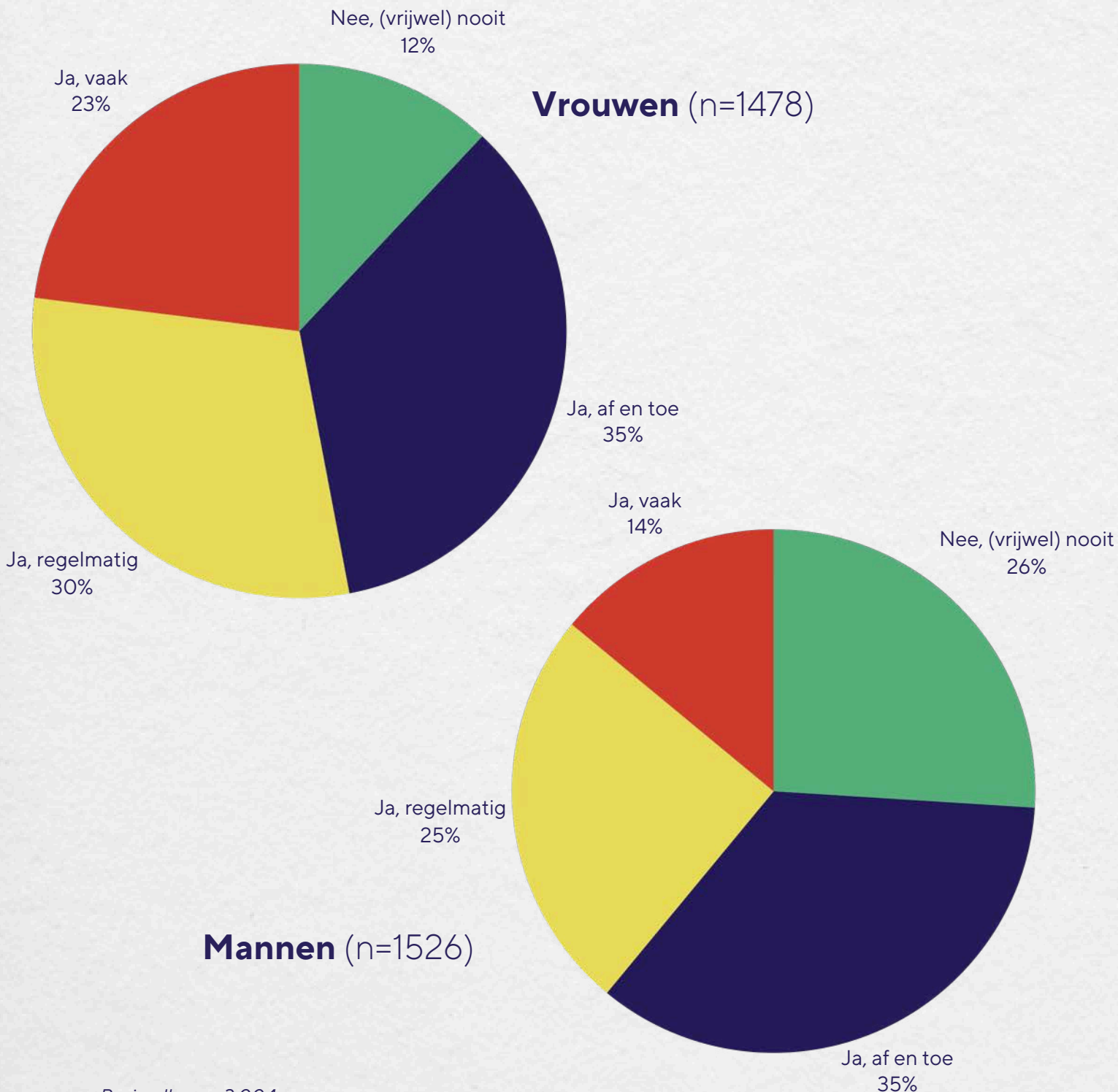

graag mee willen doen met anderen (31%)

In hoeverre ervaren jongeren geldzorgen?

Vrouwengeveenvakeraangeldzorgenteervaren dan mannen

Tijdens het onderzoek is ook gevraagd naar andere genderidentiteiten, maar de aantallen waren te laag om betrouwbare conclusies te kunnen trekken. Om hun stem wel mee te kunnen nemen, zijn deze respondenten willekeurig toegevoegd aan de groep mannen of vrouwen.

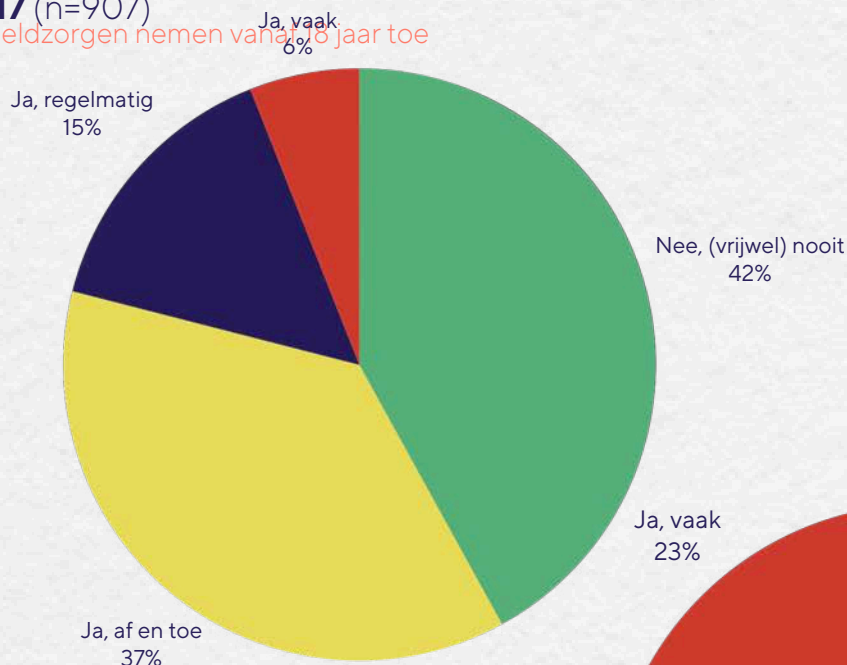

Basis: allen, n=3.004

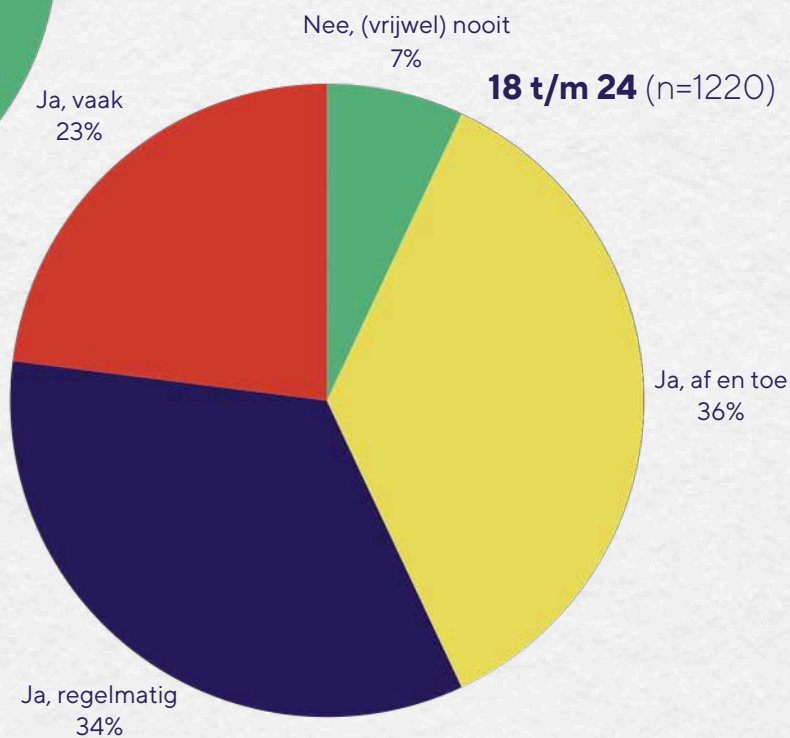
In hoeverre ervaren jongeren geldzorgen?

12 t/m 17 (n=907)

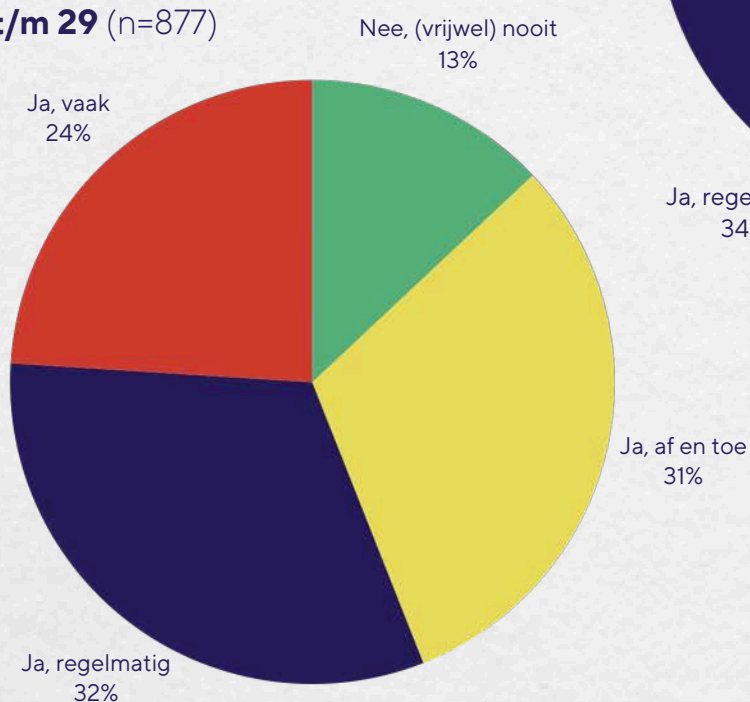
Geldzorgen nemen vanaf 16 jaar toe

18 t/m 24 (n=1220)

25 t/m 29 (n=877)

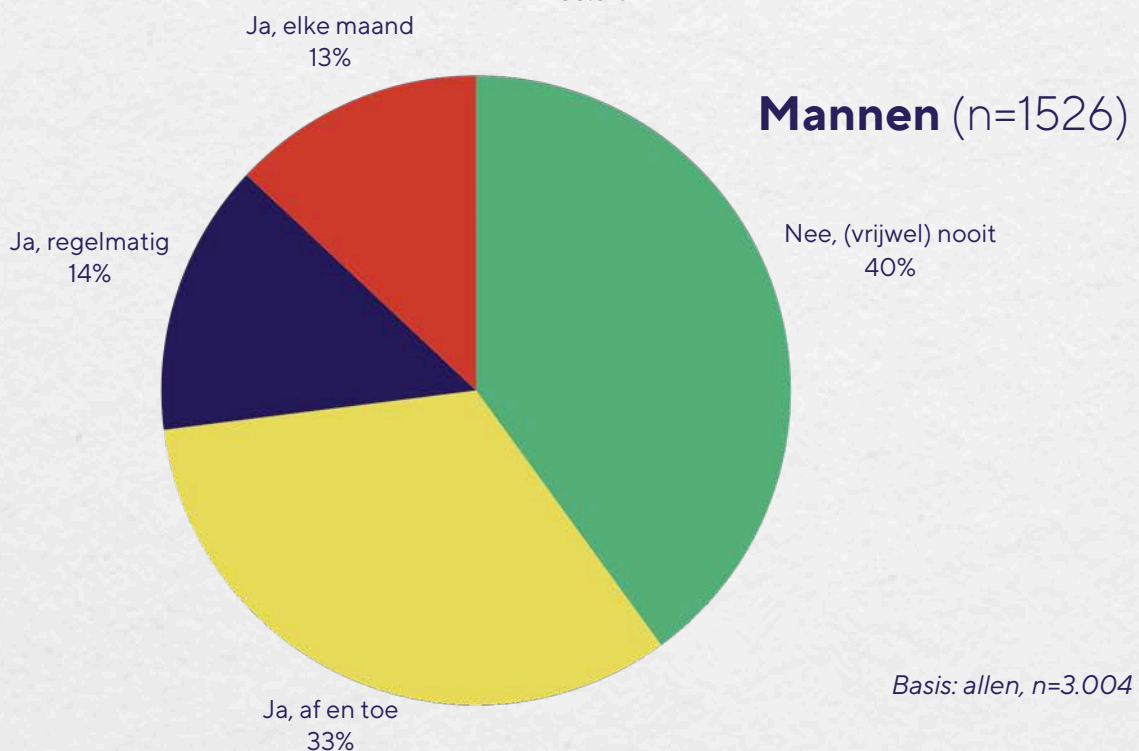
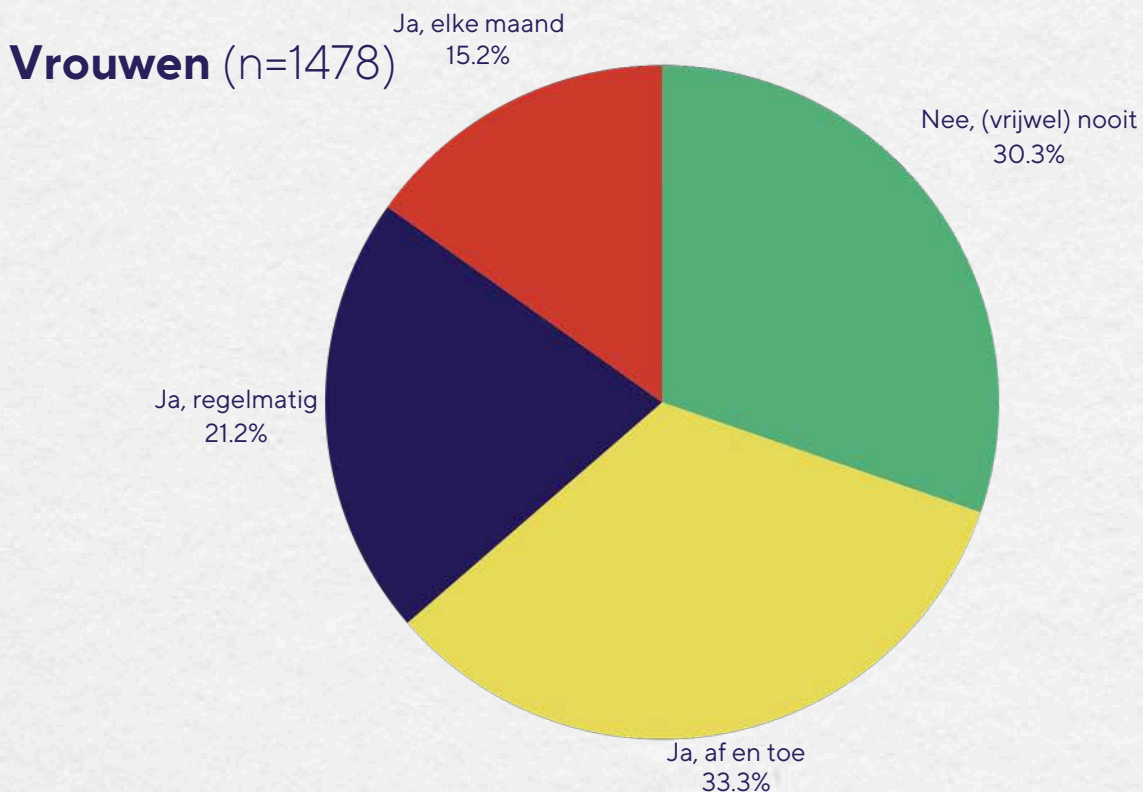

Basis: allen, n=3.004

In hoeverre ervaren jongeren moeite om maandelijks rond te komen?

Vrouwen geven vaker aan weleens financieel in de knel te zitten dan mannen

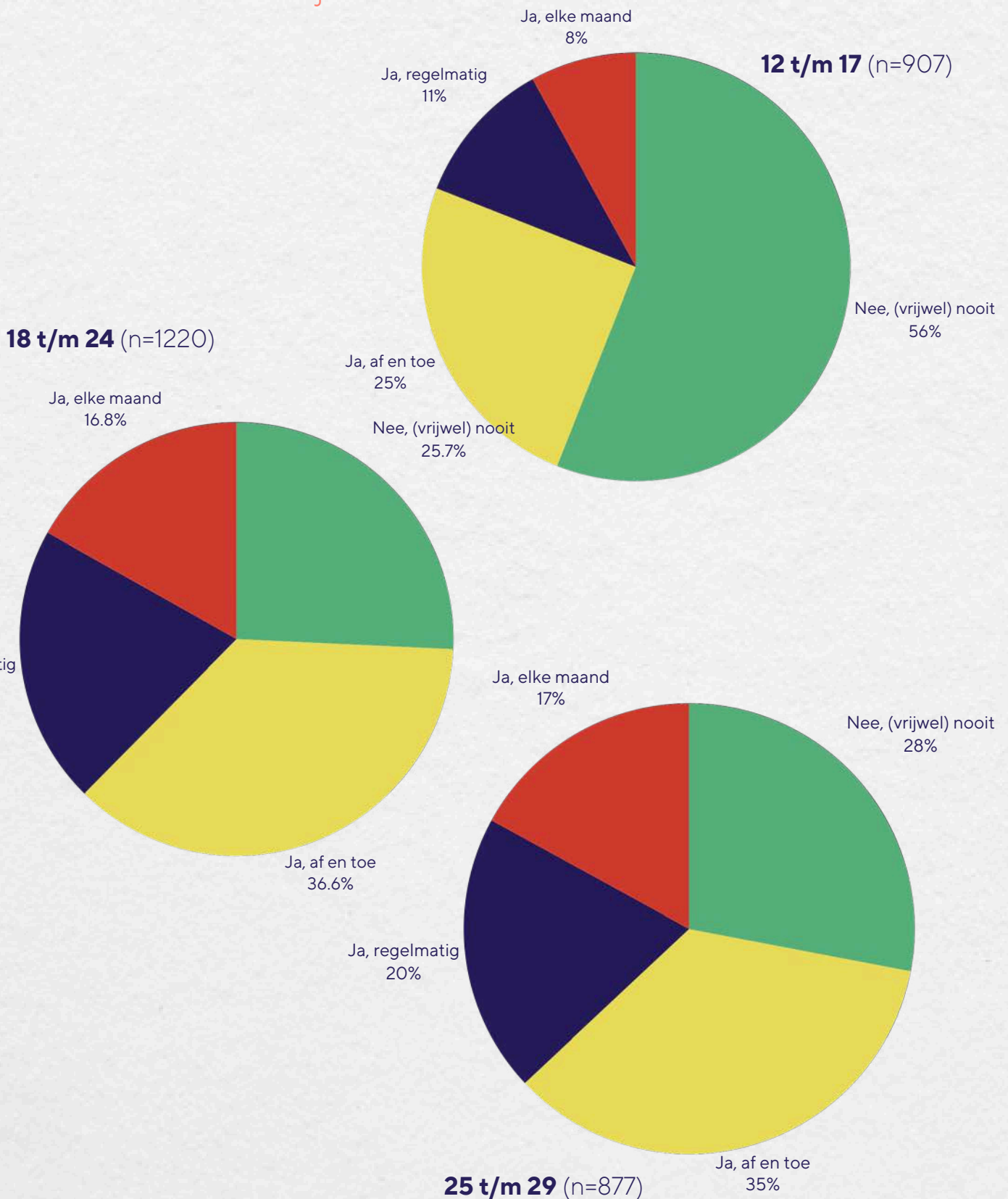
Tijdens het onderzoek is ook gevraagd naar andere genderidentiteiten, maar de aantallen waren te laag om betrouwbare conclusies te kunnen trekken. Om hun stem wel mee te kunnen nemen, zijn deze respondenten willekeurig toegevoegd aan de groep mannen of vrouwen.

Basis: allen, n=3.004

In hoeverre ervaren jongeren moeite om maandelijks rond te komen?

Jongereengevenvanaf18 jaar vakeraanweleensmoeitete hebbenommaandelijks rond tekomen

Basis: allen, n=3.004

Hoe ervaren jongeren geldzorgen?

Jongeren geven aan dat ze door geldzorgen...

stress ervaren (60%)

zich **onzeker** voelen (43%)

zich **schuldig** voelen (34%)

last hebben van **schaamte** (29%)

last hebben van **slapeloosheid/slaapklachten** (28%)

zich **paniekerig** voelen (26%)

een **negatief zelfbeeld** hebben (26%)

Vandaag, toen ik een betalingsregeling moest treffen met mijn zorgverzekering omdat ik de rekening op dit moment niet kan betalen. Ik voel hier stress en schaamte over.

Vlak voor ik in slaap viel, de angst dat het nooit beter word of alleen maar slechter en je altijd in diezelfde geld tekort cirkel blijft, het gaf me een angstig en onrustig gevoel.

Wanneer ik moet nadenken over of ik nog kan avondeten omdat ik ook nog schoolspullen moet kopen deze maand.

Basis: jongeren die geldzorgen ervaren, n=2.431

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Wanneer ervaren jongeren geldzorgen?

Verschillende leeftijdsgroepen ervaren verschillende zorgen

12 t/m 17 jaar (n=529)

Wanneer ik...

te veel heb uitgegeven (54%)

denk aan mijn toekomst (48%)

geen saldo meer heb (46%)

denk aan de woningnood (17%)

merk dat er thuis stress is (16%)

18 t/m 24 jaar (n=1.136)

Wanneer ik...

denk aan mijn toekomst (51%)

onverwachte rekeningen krijg (45%)

vaste lasten moet betalen (39%)

te veel heb uitgegeven (31%)

denk aan de woningnood (31%)

25 t/m 29 jaar (n=766)

Wanneer ik...

onverwachte rekeningen krijg (51%)

denk aan mijn toekomst (50%)

vaste lasten moet betalen (33%)

denk aan de woningnood (30%)

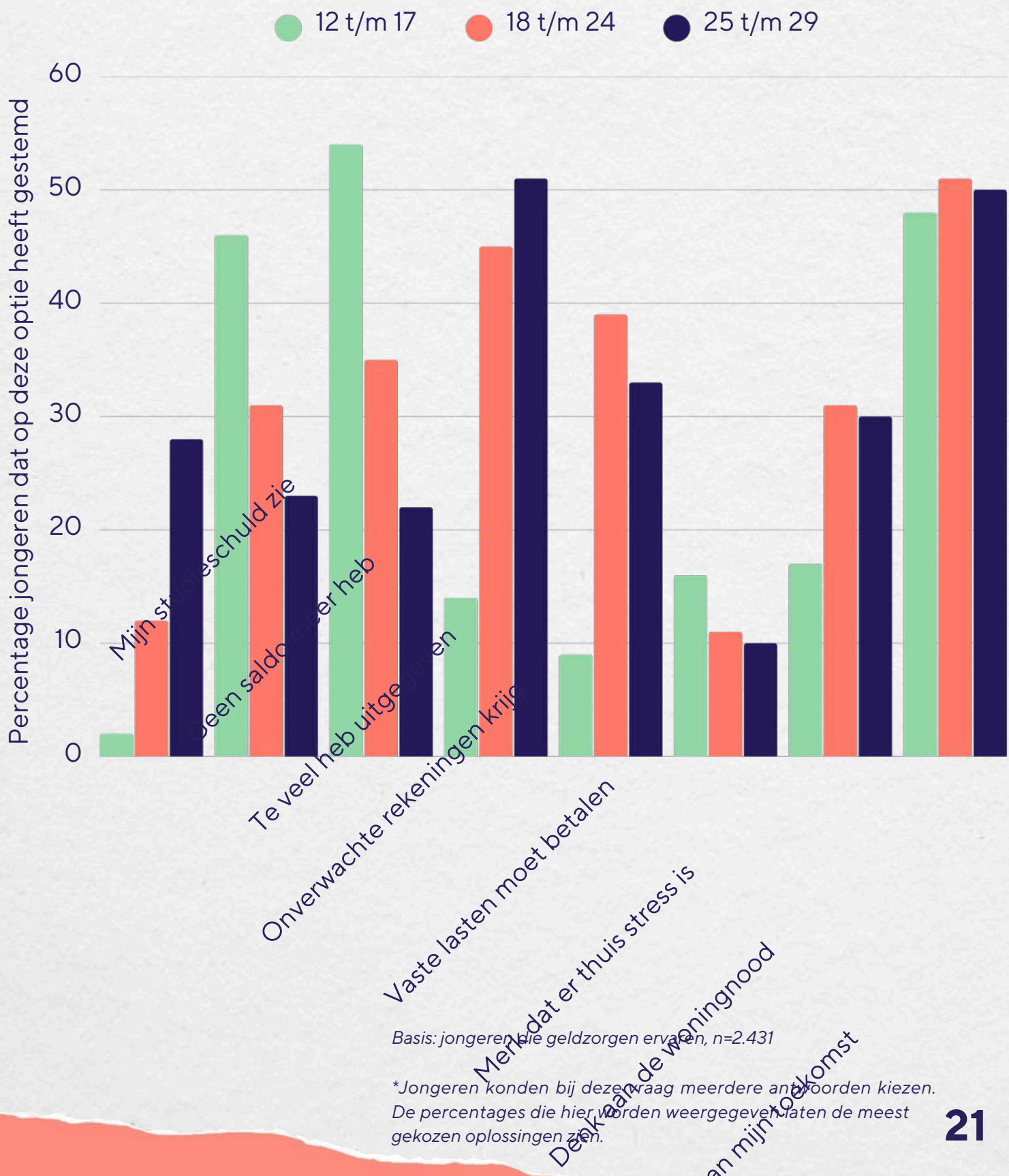
mijn studieschuld zie (28%)

Basis: jongeren die geldzorgen ervaren, n=2.431

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen.

Wanneer ervaren jongeren geldzorgen?

Vanaf 18 jaar meer zorgen over vastelasten, onverwachte rekeningen, studieschulden en de woningnood

Wanneer ervaren jongeren geldzorgen?

Jongeren delen hun **persoonlijke ervaringen**

Wanneer het collegegeld van het jaar weer betaald moest worden en ik al het geld wat ik in de zomer had verdiend weer direct zag verdwijnen.

Als ik geen geld meer over heb voor mijn boodschappen.

Vrienden wilden naar de film gaan dat leek mij leuk. Opeens veranderde het uitje in uiteten gaan. Ik gaf aan dat ik dat te duur zou vinden en de enige reactie was "ja maar is toch leuk". Ze konden zich echter niet realiseren dat ik het geld simpelweg niet heb.

Wanneer ik een factuur krijg van mijn huisarts.

Wanneer ik te laat uitbetaald wordt en ik dus niet meteen mijn huur kan betalen.

Bij het bespreken van een kindwens. Ik heb het gevoel dat ik nooit een huis krijg waarin ik een kindje zou kunnen krijgen.

Als je nadenkt over de toekomst terwijl er een studieschuld van tientallen duizende euro's boven je hoofd hangt.

De afgelopen maand is studie weer begonnen. Daarbij hoort het dat ik nieuwe studieboeken koop. Deze boeken zijn echter zo duur dat ik al in 2 weken geen geld meer over had.

Wanneer ervaren jongeren geldzorgen?

Jongeren delen hun **persoonlijke ervaringen**

Als ik veel gekocht had met achteraf betalen en dat allemaal tegelijk van mijn rekening gaat. Dan vraag ik me af hoe ik het de rest van de maand ga doen.

Afgelopen september toen het nieuwe schooljaar weer begon. Ik heb er een tijdje uitgeleggen vanwege overspanningsklachten/burnout, hierdoor kan ik geen bijbaantje naast mijn studie doen, omdat ik dit eerst aan het opbouwen ben. Ik voelde me gestresst omdat ik natuurlijk wel mijn huur en boodschappen moet betalen en dat ik dit nu maar via een lening moet doen. Dit voelt vervelend, omdat het schulden zijn voor later. Ook zorgt dit voor extra druk om dit jaar het wél te halen en weer 'beter' te worden van mijn overspanning.

Toen ik vorige maand NS moest betalen maar kon ik dat even niet en kreeg ik een boete.

Toen ik vorige maand eigenlijk schoenen moest kopen, maar daar geen geld voor had.

Wanneer ik stress heb voor het slapen gaan omdat ik te weinig verdien en werkloos ben.

Vannacht voelde ik veel stress. Ik kan door studie niet voldoende werken maar ik wil zo graag dat diploma, zodat ik als eerste in mijn familie echt uit de armoede kan breken.

Toen ik 400 euro moest betalen voor het laten trekken van mijn verstandskies. Maar ik heb het geld niet.

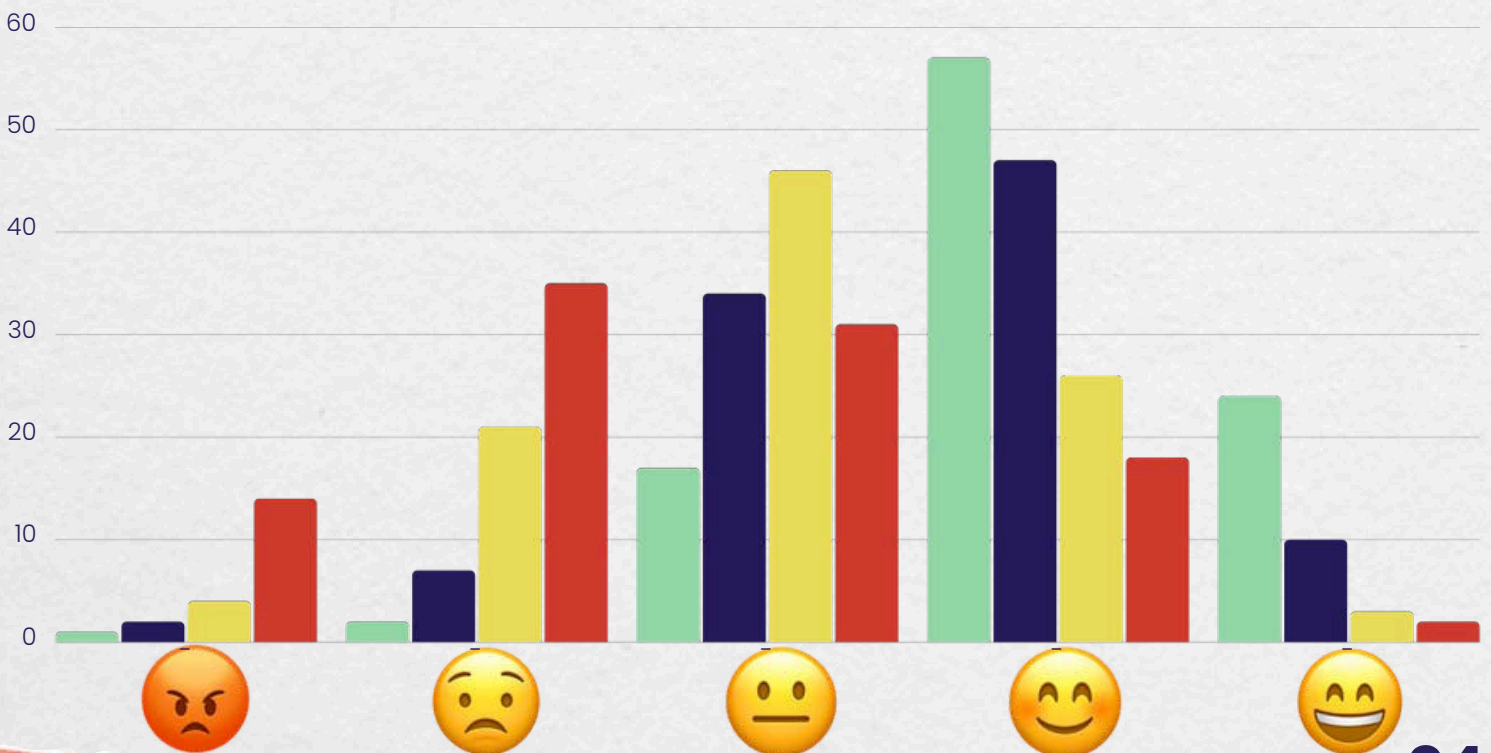
Met welk gevoel kijken jongeren naar hun financiële toekomst? (aangegeven met emoji's)

Jongeren die aangegeven hun financiën niet onder controle te hebben en veel geldzorgen ervaren, schetsen een negatiever toekomstbeeld

● Geldzaken niet onder controle ● Geldzaken redelijk onder controle
● Geldzaken goed onder controle

● (Vrijwel) nooit geldzorgen ● Af en toe geldzorgen ● Regelmatig geldzorgen ● Vaak geldzorgen

Wie hebben invloed op de geldzorgen die jongeren ervaren?

De rol van **jongeren zelf** en hun **omgeving**

jongeren hebben invloed (64%)

de overheid zeker ook (62%)

daarnaast **ouders/verzorgers** (51%)

en ook **scholen** (27%)

en tot slot: **werkgevers** (24%)

Basis: allen, n=3.004

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Tips voor jongeren zelf

Hoekunnen jongeren **(beter) omgaan** met geldzorgen?

Jongeren hebben aangegeven wat hen helpt om **(beter) met geldzorgen om te gaan**. De vaakst gekozen tips:

uitgaven goed bijhouden (41%)

minder **onnodige dingen** kopen (38%)

extra uren **werken** (31%)

met **iemand praten** (24%)

Sporten om mijn hoofd leeg te maken.

Wanneer ik moet overwegen of ik een extra dag ga werken ten koste van mijn studie.

Je ziet op sociale media zoveel, bijv. vakanties, mooie kleding. Het is zo lastig om geld te sparen als alles er doorheen gaat aan vaste lasten.

Basis: jongeren die weleens last hebben van negatieve gevoelens door geldzorgen, n=2.136

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Oplossingen voor jongeren zelf

nee zeggen als je iets niet kan betalen (63%)

elkaar **niet onder druk zetten** voor sociale dingen (58%)

meer **praten** over geld (**taboe doorbreken**) (57%)

Veel meer evenementen organiseren waarbij jongeren niet zo belachelijk veel geld hoeven te betalen maar wel contact met elkaar kunnen hebben

Tweedehands en lenen van elkaar normaliseren, net als dingen met elkaar delen.

Plannen maken waar minder of geen geld voor nodig is. Gezellige dingen doen hoeft niet altijd iets te kosten om het gaaf of leuk te maken.

Elke maand een vaste avond hebben met vrienden om wat gezelligs buiten de deur te doen (wat groter budget, zet je geld apart voor). Daarbuiten lekker avondjes thuis organiseren, een zak chips en een fles cola loop je niet op leeg en kan ook super gezellig zijn! Bordspelletje of een film en je avond is gevuld!

Basis: jongeren die vinden dat jongeren invloed hebben op geldzorgen, n=1.923

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Oplossingen voor de overheid

meer subsidies voor wonen en studeren (65%)

collegegeld verlagen of afschaffen (58%)

betere regelingen voor het afbetalen van **studieschulden** (54%)

beter informeren over beschikbare hulp/tools/coaches (47%)

simpelere taal gebruiken als het gaat over geldzaken (46%)

OV voor jongeren weer betaalbaar maken.

Minimumloon onder 21 verhogen. Want je verdient nu tussen je 18e en 21e echt super weinig per uur maar moet wel mee draaien en betalen in het volwassen leven.

De overheid kan het jeugdloon afschaffen. Ze moeten in gesprek gaan met werkgevers en vakbonden om te kijken hoe ze dit eerlijker kunnen maken. Ook zouden jongeren echt veel meer meegenomen moeten worden in keuzes die in Den Haag gemaakt worden. Het gaat de hele tijd óver jongeren ipv met. Dat vind ik erg jammer, want jongeren weten natuurlijk het beste wat de actuele situatie is. Ik vind het nog erg vaak dat er aannames worden gedaan over wat er onder jongeren leeft en speelt.

Misleidende advertenties en andere onethische trucjes van bedrijven om mensen te beïnvloeden meer uit te geven, tegen gaan.

Basis: jongeren die vinden dat de overheid invloed heeft op geldzorgen, n=1.857

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Oplossingen voor ouders

Hoekunnenoudershelpeomgeldzorgen te verminderen?

tips geven over geld en budgetteren (67%)

jongeren **uitleg geven** over financiële zaken (63%)

geldzaken **bespreekbaar maken** (taboe doorbreken) (62%)

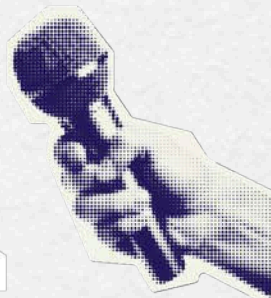
jongeren leren **budgetteren** (54%)

Inzicht geven in hun eigen financiën. Laten zien hoeveel hun hypotheek kost, mee laten kijken als ze hun eigen belasting doen, etc. Zo laat je je kind leren door het te zien en misschien zelfs zelf te doen.

Veel ouders hebben niet door hoe hun gedrag onbewust zorgt voor gedrag bij kinderen. Als je zelf veel impulsieve aankopen doet, dan doet je kind dit ook. Maar ook bijvoorbeeld ouders die niet snappen hoe digitaal bankieren werkt helpt niet bij jongeren, want die moeten tikkies enzo kunnen betalen en kunnen meedoen. Ouders moeten dus ook meer leren, voordat ze dit aan hun kinderen kunnen leren.

Basis: jongeren die vinden dat ouders invloed hebben op geldzorgen, n=1.547

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Oplossingen voor scholen

Wat kunnen onderwijsinstellingen betekenen?

voorlichting geven over geldzaken (79%)

goedkoper of **gratis eten** in de kantine (53%)

gratis **buitenschoolse activiteiten** aanbieden (42%)

Onderwijs boeken gratis maken. Het colleggeld is al bizar hoog (dat zou trouwens ook fijn als dat niet elk jaar hoger wordt zoals nu), en dan moet je ook nog eens om de 8 weken 200€ uitgeven aan boeken of je kiest er voor om ze niet te kopen en dan mis je stof.

Zorgen dat studenten naast hun studie ook nog kunnen werken door meer duidelijkheid over de roosters.

De algemene kosten verlagen en niet zomaar verwachten dat iedereen alles wel kan betalen als er ook ineens nog extra kosten bijkomen. Goedkope warme maaltijd aanbieden.

Op mijn universiteit ervaren de mensen in mijn omgeving enorm veel stress over de kosten van boeken, vaak betalen ze dit zelf en naast hun studie, als de universiteit een initiatief zou opzetten om boeken beter te kunnen aanschaffen/overnemen/doorverkopen tussen jaarlagen zou dat enorm schelen, het moet nu via via of langs allerlei websites wat langer duurt en ook vaak stress oplevert.

Basis: jongeren die vinden dat scholen invloed hebben op geldzorgen, n=822

*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

Oplossingen voor werkgevers

salarissen verhogen (72%)

stagevergoedingen aanbieden of verhogen (59%)

betere arbeidsvoorwaarden aanbieden (57%)

eerder een **vast contract** aanbieden (40%)

Niet werken conform het jeugdloon waardoor heel veel jongeren financieel vastzitten en niet hetzelfde verdienen als gelijkwaardige collega's.

Geen onbetaalde tijd meer. Niet onbetaald overwerken.

Basis: jongeren die vinden dat werkgevers invloed hebben op geldzorgen, n=717

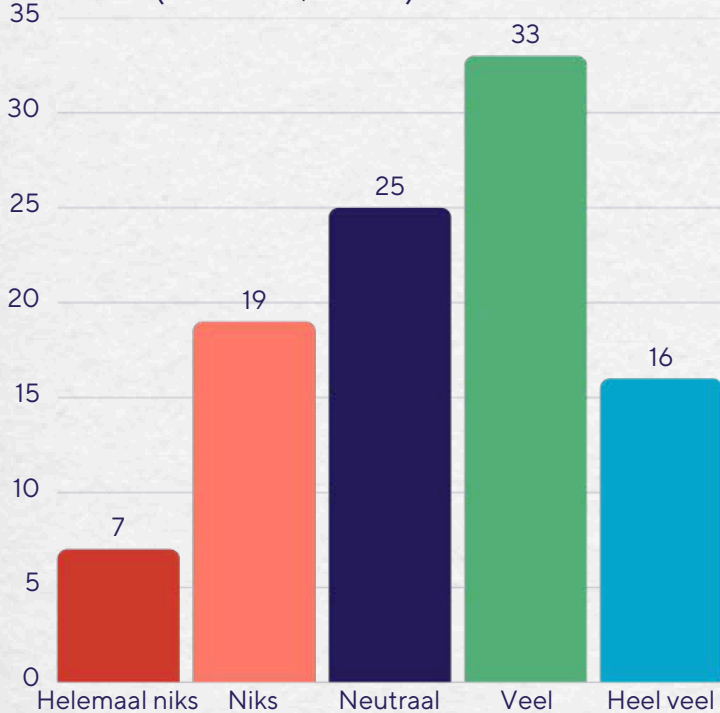
*Jongeren konden bij deze vraag meerdere antwoorden kiezen. De percentages die hier worden weergegeven laten de meest gekozen oplossingen zien.

De financiële kennis van jongeren

Veel jongeren zijn zich helemaal niet bewust van beschikbare toeslagen

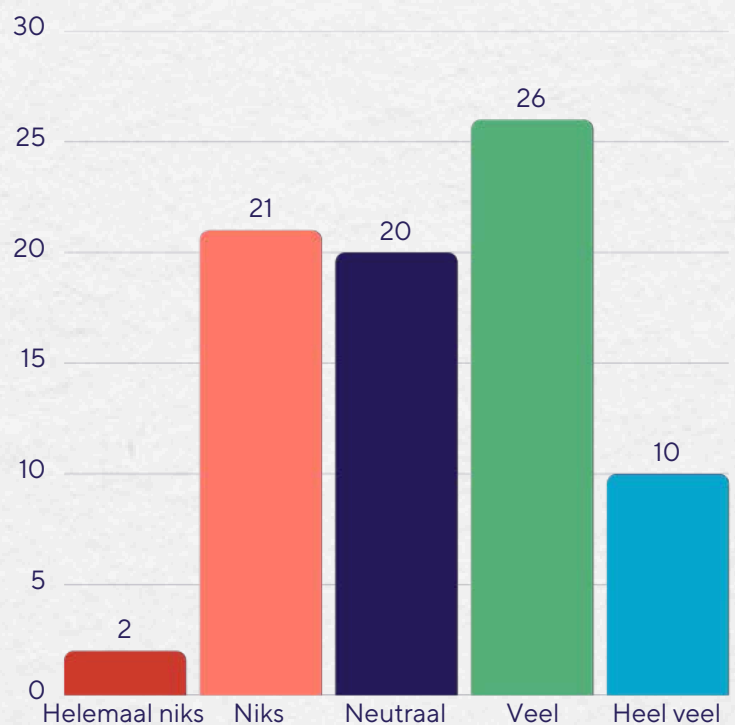
Wat weten jongeren van: **verzekeringen**

afsluiten (basis: 17+, 2.307)

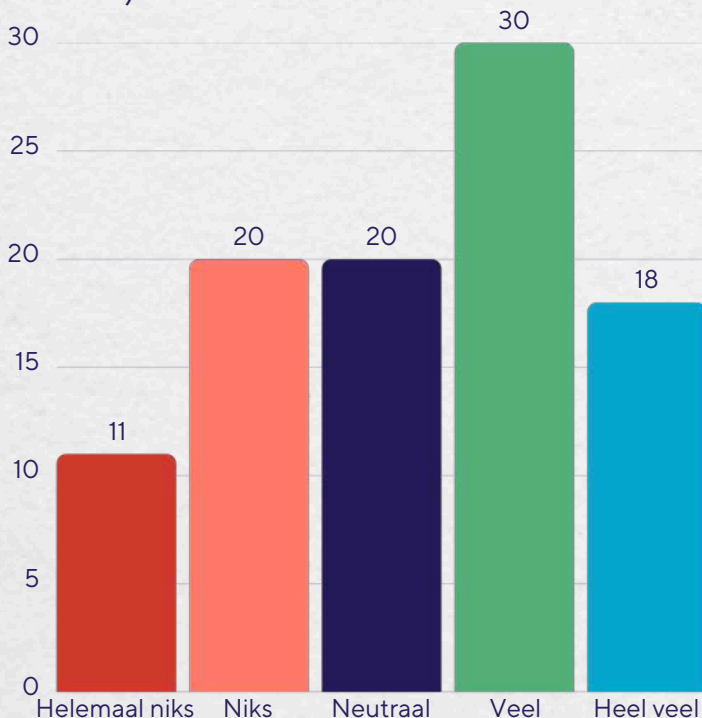

Wat weten jongeren van: **belastingaangifte**

doen (basis: allen, n=3.004)

Wat weten jongeren van: **toeslagen** (zoals huurtoeslag of zorgtoeslag) (basis: 17+, n=2.307)

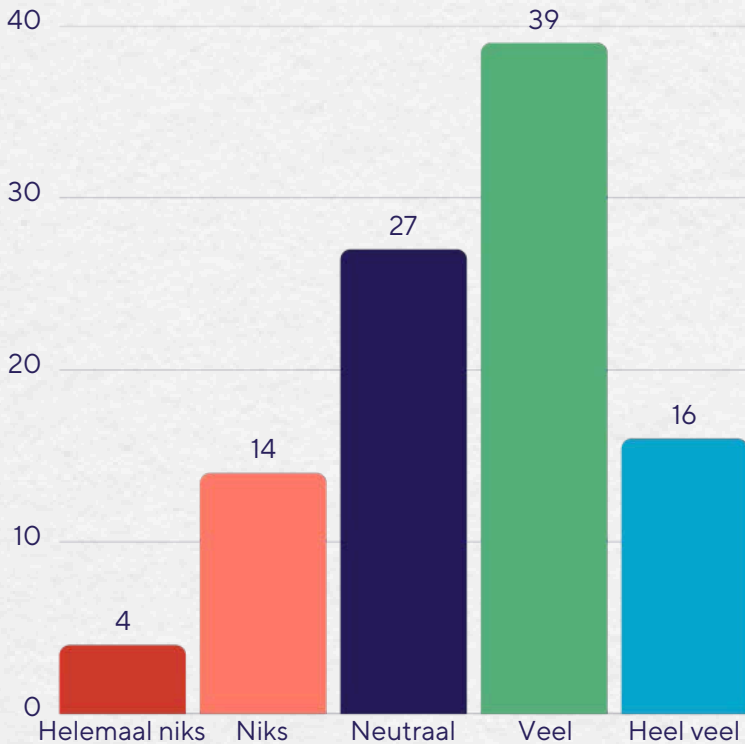

De financiële kennis van jongeren

Veel jongeren kennen beschikbare hulp/tools/coaches niet

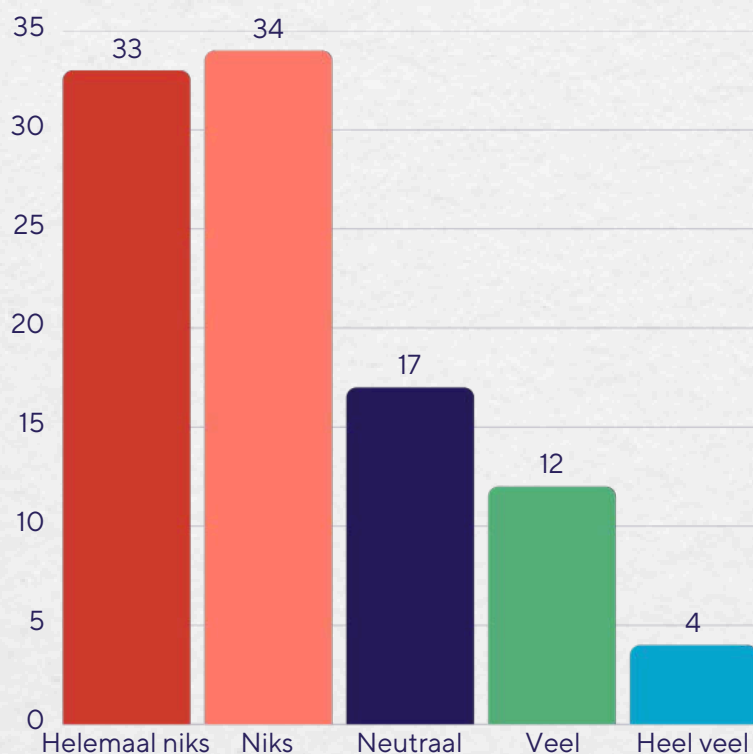
Wat weten jongeren van: **sparen** en **budgetteren**

(basis: allen, n=3.004)

Wat weten jongeren van: **de hulp/tools/coaches** die er zijn om te helpen met het regelen van geldzaken

(basis: allen, n=3.004)

Tot slot

Nederland heeft 30 jaar geleden het Kinderrechtenverdrag geratificeerd. Toch ervaren nog steeds veel kinderen en jongeren geldzorgen of krijgen zij niet de hulp waar zij recht op hebben. Als de rechten van kinderen en jongeren niet worden nageleefd, kunnen zij moeilijker gezond opgroeien en meedoen in de maatschappij. Dit willen wij veranderen.

In dit rapport hebben wij op representatieve wijze de stemmen van ruim 3.000 jongeren tussen de 12 en 29 jaar gebundeld. Wij luisteren serieus naar wat jongeren te zeggen hebben en naar de oplossingen die zij zien. Hiermee bieden wij aanknopingspunten voor onder andere jongeren, scholen, ouders en politici om aan de slag te gaan en geldzorgen te verminderen.

Belangrijke bevindingen:

- **81%** van de Nederlandse jongeren ervaart **geldzorgen**.
- **64%** heeft weleens **moeite om rond te komen**.
- Jongeren maken zich **zorgen over hun toekomst**. Financiële onzekerheid zorgt voor **stress, onzekerheid, schuldgevoel** en **schaamte**.

Jongeren reiken hun hand uit en stellen oplossingen voor:

- De overheid kan zorgen voor betaalbare huisvesting, lagere studiekosten en eerlijkere regels rond studieschulden.
- Jongeren kunnen bewuster omgaan met geld en meer over geld praten met bijvoorbeeld vrienden.
- Ouders kunnen tips geven, en openlijk over geldzaken praten om het taboe te doorbreken.
- Werkgevers kunnen salarissen verhogen en stagevergoedingen aanbieden of verhogen.

Het is tijd voor actie. Daarom werkt State of Youth NL graag samen met verschillende partners om financiële rust voor jongeren te realiseren.

Interesse om te sparren over de oplossingen van jongeren? Neem contact op!

Wij danken alle lezers voor hun interesse en hopen dat u met ons de stem van jongeren wilt versterken, zodat álle jongeren mee kunnen praten en mee kunnen doen.

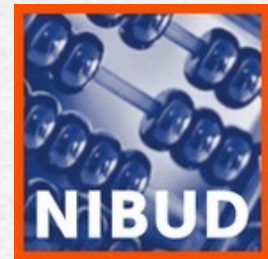
Tools en tips

Er zijn verschillende tools beschikbaar gerelateerd aan geldzorgen onder jongeren. Wij lichten er hieronder een aantal uit.

Geldfit

Ben jij een jongere en heb je vragen of zorgen over geld? App met Geldfit! Doe een check, vind handige informatie of ontdek hoe je allerlei geldzaken goed regelt. Zo krijg jij ook meer grip op je geld.

Weet je niet altijd waar je geld blijft? Wil je meer grip en inzicht? Door een **kasboek** bij te houden of een **begroting** te maken kun je plannen met je geld en weet je beter wat je kan verwachten. Hoe pak je het aan? Dat lees je op de website van het Nibud.

Ben jij een ouder en wil je met je kinderen in gesprek over geldzaken? Kinderen die op jonge leeftijd leren hoe ze met geld om moeten gaan, krijgen later minder vaak financiële problemen. Aan jou als ouder de taak om je kind voor te bereiden op financiële zelfstandigheid. Maar hoe pak je de financiële opvoeding aan? Nibud geeft je tips per leeftijd.

Money Maatje

Kom je soms niet uit met je geld? Of lig je er wakker van? MoneyMaatje helpt, met maatjes die jou weer overzicht geven in jouw moneyzaken, voor alle jongeren tussen de 18 en 27 jaar.

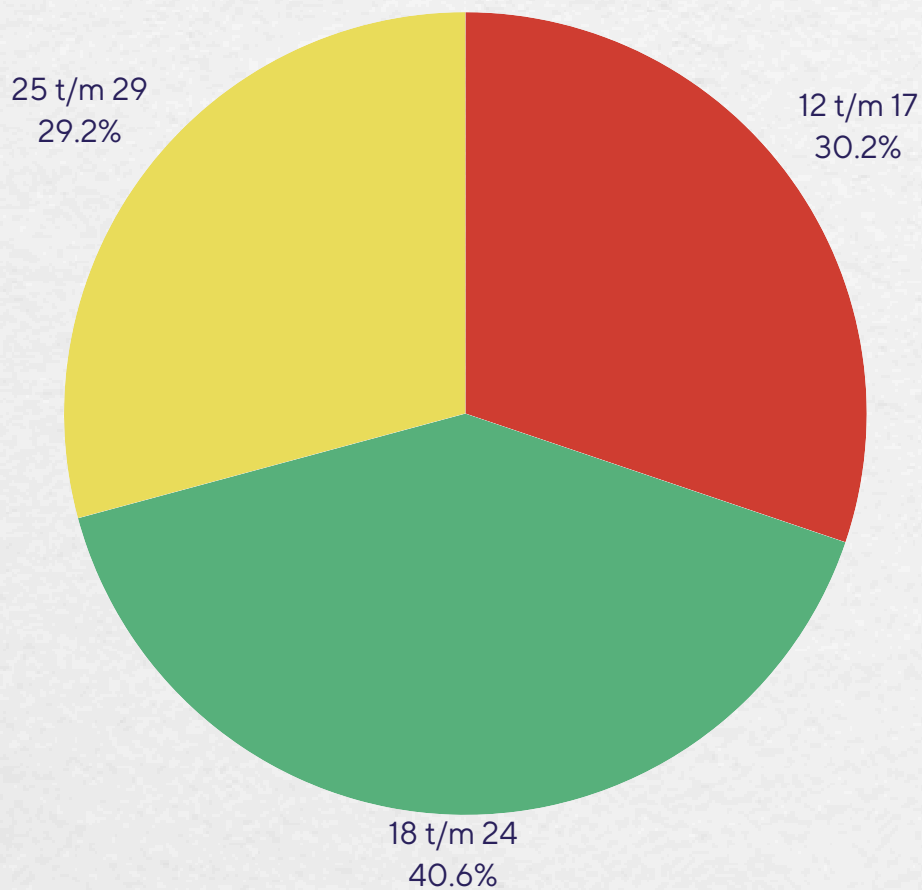
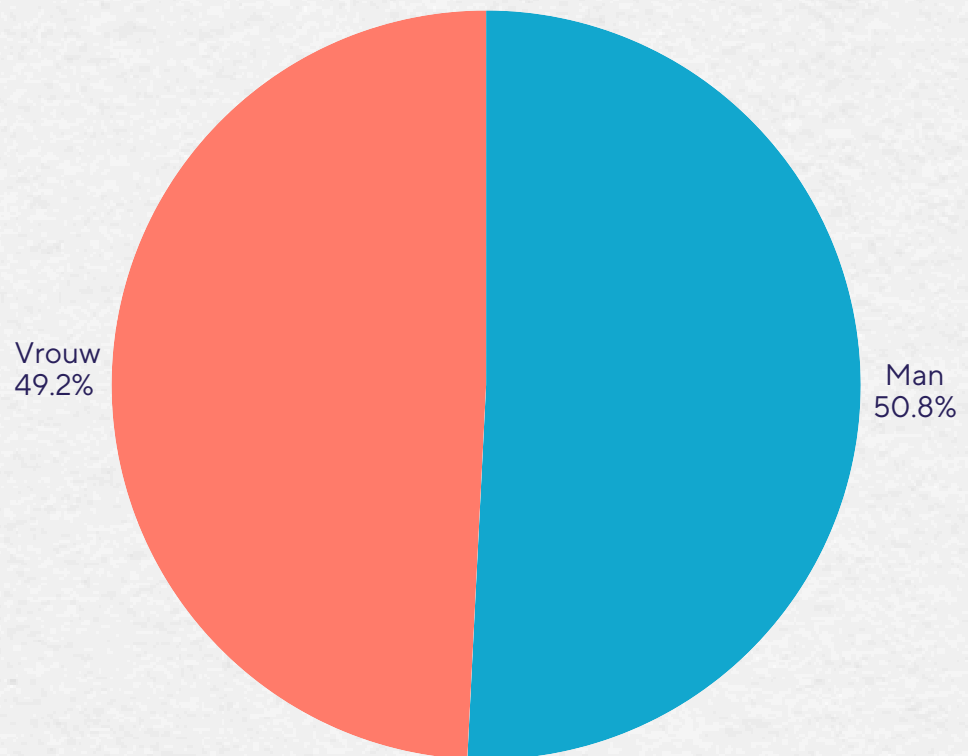
Ben jij werkzaam op een school of lid van een leerlingenraad en wil je op school in gesprek over armoede- en schuldenpreventie? Check het programma MoneyWays!

Money
Ways

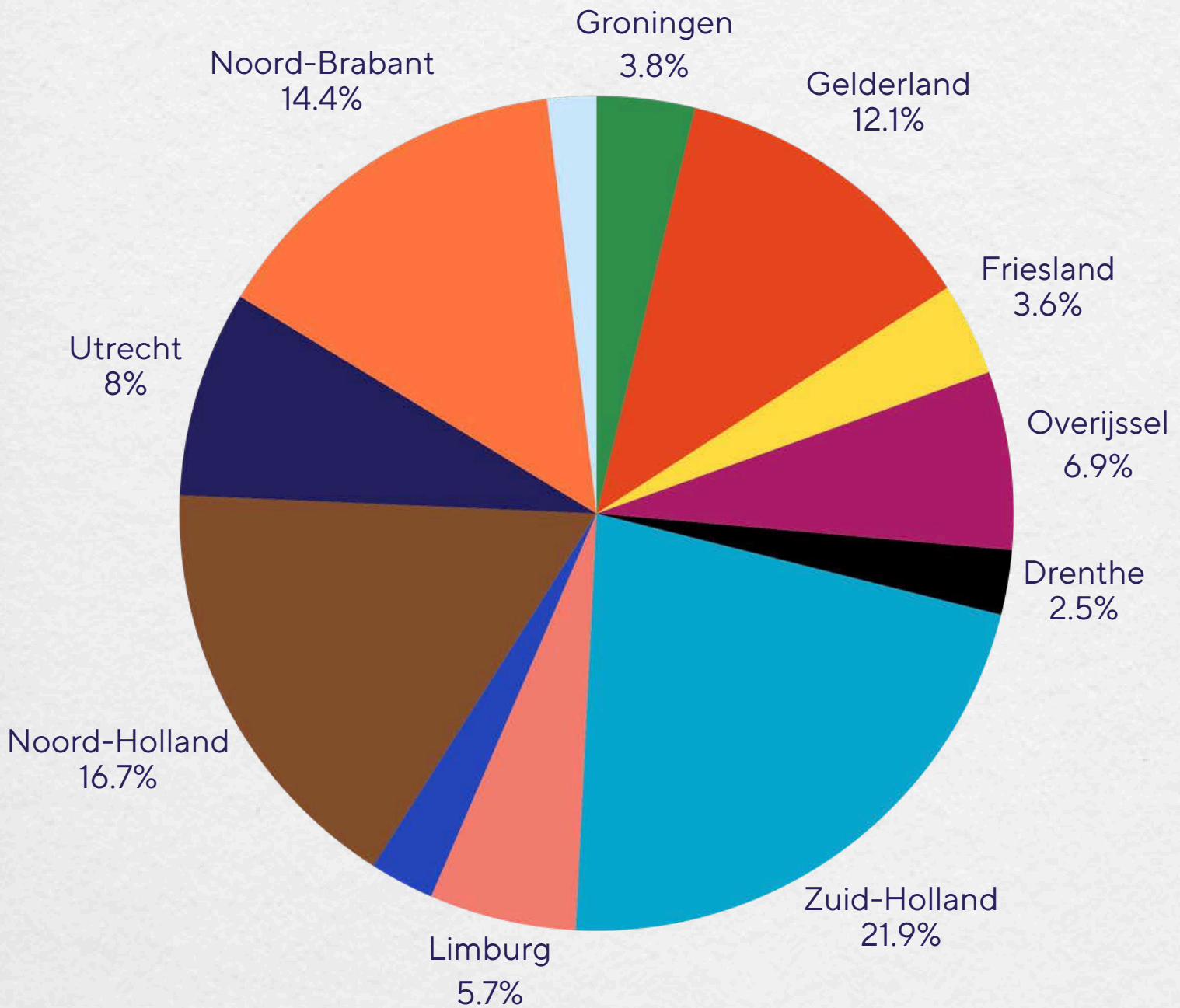
Bijlage

Steekproefverantwoording

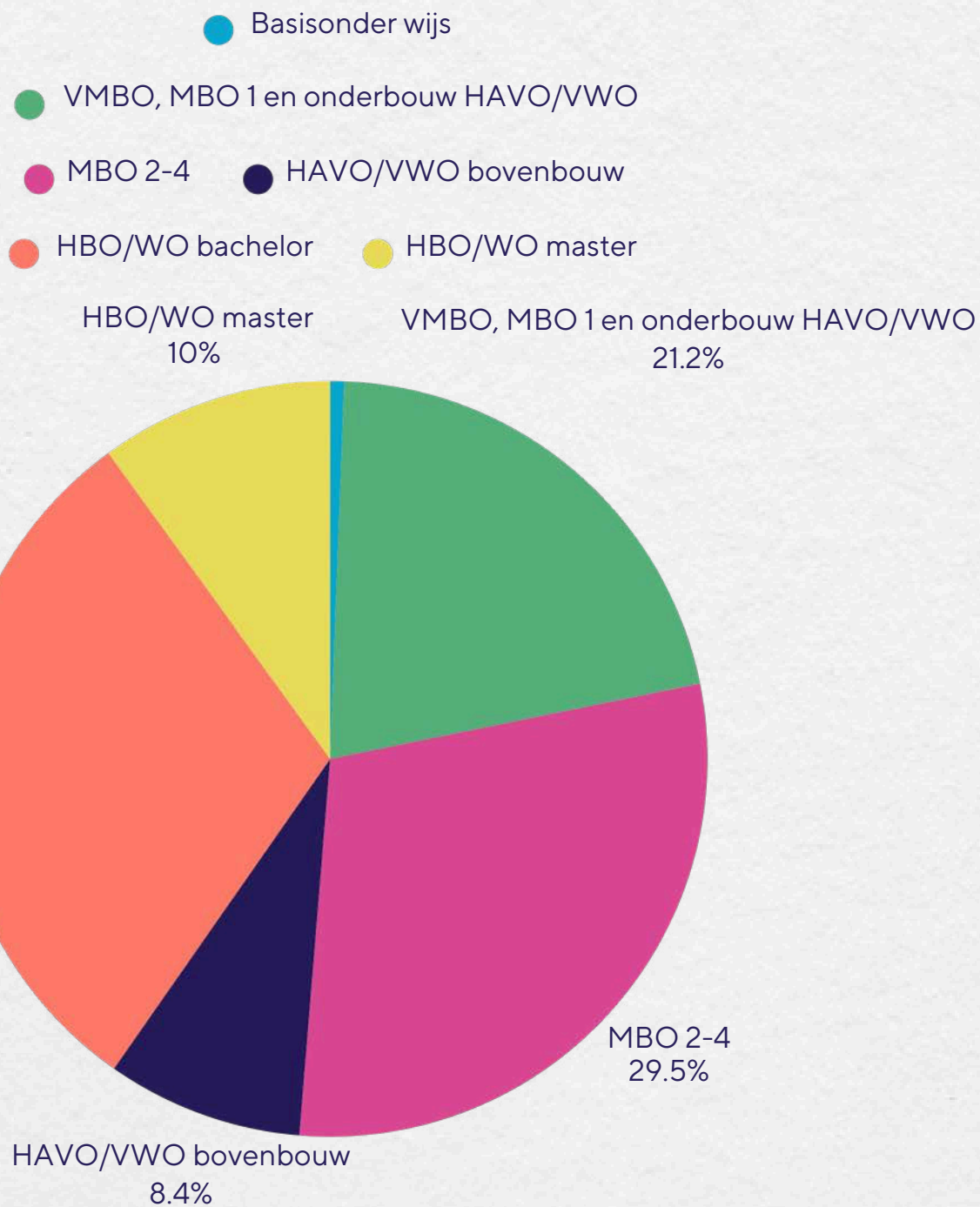
Bijlage

Steekproefverantwoording

Bijlage

Steekproefverantwoording

Bijlage

IVRK-Artikel 1 (Definitie van 'kind')

Voor de toepassing van dit Verdrag wordt onder een kind verstaan ieder mens jonger dan achttien jaar, tenzij volgens het op een kind van toepassing zijnde recht de meerderjarigheid eerder wordt bereikt.

Toelichting Artikel 1: Definitie van 'kind'

Iedereen die onder de 18 jaar is valt onder dit verdrag.

IVRK - Artikel 2 (Non-discriminatie)

Lid 1 Staten die partij zijn, eerbiedigen en waarborgen de in dit Verdrag neergelegde rechten voor ieder kind dat onder hun rechtsmacht valt, zonder enige vorm van discriminatie, ongeacht de ras, huidskleur, geslacht, taal, religie, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of sociale afkomst, eigendom, handicap, geboorte of andere status van het kind of van zijn of haar ouders of wettelijke voogden.

Lid 2 Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om ervoor te zorgen dat het kind wordt beschermd tegen alle vormen van discriminatie of bestraffing op grond van de status, activiteiten, geuite meningen of overtuigingen van de ouders, wettelijke voogden of familieleden van het kind.

Toelichting Artikel 2: Non-discriminatie

Alle rechten gelden voor ieder kind, ongeacht armoede of sociale status. Kinderen in gezinnen met geldzorgen mogen niet benadeeld worden.

IVRK - Artikel 3 (Belangen van het kind)

Lid 1 Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

Lid 2 De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe het kind te verzekeren van de bescherming en de zorg die nodig zijn voor zijn of haar welzijn, rekening houdend met de rechten en plichten van zijn of haar ouders, wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk voor het kind zijn, en nemen hiertoe alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.

Lid 3 De Staten die partij zijn, waarborgen dat de instellingen, diensten en voorzieningen die verantwoordelijk zijn voor de zorg voor of de bescherming van kinderen voldoen aan de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde normen, met name ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid, het aantal personeelsleden en hun geschiktheid, alsmede bevoegd toezicht.

Toelichting Artikel 3: Belangen van het kind

Jij hebt recht op je welzijn en om veilig en gezond op te groeien. Alle beslissingen die worden genomen over kinderen moeten de belangen van het kind altijd voorop stellen. Dit geldt voor de overheid, rechters, wetgevers en andere organisaties.

Bijlage

IVRK-Artikel 6 (Recht op leven en ontwikkeling)

Lid 1 Staten die partij zijn erkennen dat ieder kind het inherente recht op leven heeft.

Lid 2 Staten die partij zijn nemen alle mogelijke maatregelen om, voor zover maximaal haalbaar, het overleven en de ontwikkeling van het kind te waarborgen.

Toelichting Artikel 6: Recht op leven en ontwikkeling

Kinderen hebben recht op een zo goed mogelijke ontwikkeling. Armoede mag dit niet belemmeren; de overheid moet maatregelen nemen om voor een zo goed mogelijke ontwikkeling te zorgen.

IVRK - Artikel 12 (Eigen mening en jongerenparticipatie)

Lid 1 De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat instaat is zijn of haareigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.

Lid 2 Hiertoe wordt het kind met name in de gelegenheid gesteld te worden gehoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een vertegenwoordiger of een daarvoor geschikte instelling, op een wijze die verenigbaar is met de procedureregels van het nationale recht.

Toelichting Artikel 12: Eigen mening en jongerenparticipatie

Jouw mening doet ertoe. Zeker als het over jouw leven gaat, bijvoorbeeld bij wie je wilt wonen als je ouders gescheiden zijn. Of als het gaat over oplossingen voor problemen waar jij tegenaan loopt. Volwassenen moeten actief naar jouw mening vragen en deze serieus nemen. Dit geldt voor de overheid, maar ook voor andere volwassenen. Het maakt niet uit hoe jong of oud je bent.

IVRK - Artikel 13 (Vrijheid van meningsuiting)

Lid 1 Het kind heeft het recht op vrijheid van meningsuiting; dit recht omvat mede de vrijheid inlichtingen en denkbeelden van welke aard ook te vergaren, te ontvangen en door te geven, ongeacht landsgrenzen, hetzij mondeling, hetzij in geschreven of gedrukte vorm, in de vorm van kunst, of met behulp van andere media naar zijn of haar keuze.

Lid 2 De uitoefening van dit recht kan aan bepaalde beperkingen worden gebonden, doch alleen aan de beperkingen die bij de wet zijn voorzien en die nodig zijn:

- a. voor de eerbiediging van de rechten of de goede naam van anderen; of*
- b. ter bescherming van de nationale veiligheid of van de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden.*

Toelichting Artikel 13: Vrijheid van meningsuiting

Dit betekent dat jij het recht hebt om je mening te hebben en delen over verschillende onderwerpen zolang dit niet schuurt met andere rechten. Daarnaast heb je het recht op informatie en om informatie te verspreiden.

Bijlage

IVRK-Artikel 26 (Recht op sociale zekerheid)

Lid 1 Staten die partij zijn, erkennen voor ieder kind het recht om te profiteren van sociale zekerheid, inclusief sociale verzekering, en nemen de nodige maatregelen om de volledige verwezenlijking van dit recht te bereiken in overeenstemming met hun nationale wetgeving.

Lid 2 De uitkeringen moeten, waar passend, worden toegekend met inachtneming van de middelen en omstandigheden van het kind en van de personen die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van het kind, evenals andere relevante overwegingen bij een aanvraag voor uitkeringen die door of namens het kind wordt ingediend.

Toelichting Artikel 26: Recht op sociale zekerheid

Kinderen hebben recht op ondersteuning van de overheid, zodat basisbehoeften zoals eten, gezondheidszorg, een woonplek, en onderwijs goed geregeld zijn.

IVRK - Artikel 27 (Recht op een toereikende levensstandaard)

Lid 1 Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind op een levensstandaard die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, spirituele, morele en sociale ontwikkeling van het kind.

Lid 2 De ouder(s) of anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind hebben de primaire verantwoordelijkheid om, binnen hun mogelijkheden en financiële draagkracht, de levensomstandigheden te waarborgen die nodig zijn voor de ontwikkeling van het kind.

Lid 3 De Staten die partij zijn, nemen, in overeenstemming met de nationale omstandigheden en binnen hun mogelijkheden, passende maatregelen om ouders en anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind te ondersteunen bij de uitvoering van dit recht en verstrekken in geval van nood materiële hulp en ondersteuningsprogramma's, in het bijzonder met betrekking tot voeding, kleding en huisvesting.

Lid 4 De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om de inning van onderhoudsgelden voor het kind te waarborgen bij de ouders of andere personen die financieel verantwoordelijk zijn voor het kind, zowel binnen de Staat die partij is als vanuit het buitenland. In het bijzonder bevorderen de Staten die partij zijn, wanneer de persoon die financieel verantwoordelijk is voor het kind in een andere Staat woont dan het kind, de toetreding tot internationale overeenkomsten, evenals het treffen van andere passende regelingen.

Toelichting Artikel 27: Recht op toereikende levensstandaard

Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid om een adequate levensstandaard te bieden, maar de overheid moet ondersteunen als dit niet lukt (bijvoorbeeld via kinderbijslag, toeslagen, schoolmaaltijden).

Bijlage

IVRK-Artikel 28 (Recht op onderwijs)

Lid 1 De Staten die partij zijn erkennen het recht van het kind op onderwijs en, met het oog op een geleidelijk verwezenlijking van dit recht op basis van gelijke kansen, nemen zij in het bijzonder de volgende maatregelen:

- a) Het verplicht stellen van basisonderwijs en dit voor alle kinderen kosteloos beschikbaar maken;*
- b) Het bevorderen van de ontwikkeling van verschillende vormen van voortgezet onderwijs, waaronder algemeen en beroepsonderwijs, deze beschikbaar en toegankelijk maken voor ieder kind, en passende maatregelen nemen zoals de invoering van kosteloos onderwijs en het bieden van financiële hulp indien nodig;*
- c) Het toegankelijk maken van hoger onderwijs voor iedereen op basis van bekwaamheid, met alle passende middelen;*
- d) Het beschikbaar en toegankelijk maken van educatieve en beroepsgerichte informatie en begeleiding voor alle kinderen;*
- e) Het nemen van maatregelen om regelmatige schooldeelname te stimuleren en het terugdringen van schooluitval.*

Lid 2 De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om ervoor te zorgen dat schooldiscipline wordt toegepast op een wijze die in overeenstemming is met de menselijke waardigheid van het kind en met dit Verdrag.

Lid 3 De Staten die partij zijn, bevorderen en moedigen internationale samenwerking aan op het gebied van onderwijs, in het bijzonder met het oog op het bijdragen aan de uitbanning van analfabetisme wereldwijd en het vergemakkelijken van toegang tot wetenschappelijke en technische kennis in moderne onderwijsmethoden. Daarbij wordt in het bijzonder rekening gehouden met de behoeften van ontwikkelingslanden.

Toelichting Artikel 28: Recht op onderwijs

Onderwijs moet toegankelijk blijven, ook voor kinderen in armoede. Dit betekent dat financiële barrières (schoolkosten, materialen) niet mogen verhinderen dat kinderen naar school gaan.

IVRK - Artikel 31 (Recht op vrije tijd, spel en cultuur)

Lid 1 De staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

Lid 2 De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind volledig deel te nemen aan het culturele en artistieke leven, bevorderen de verwezenlijking van dit recht, en stimuleren het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen op culturele, artistieke en recreatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.

Toelichting Artikel 21: Recht op vrije tijd, spel en cultuur

Ook kinderen in die niet de nodige middelen hebben of in armoede moeten kunnen deelnemen aan sport, spel en culturele activiteiten.

Bijlage

UVRM-Artikel 19 (Recht op vrijheid van mening en meningsuiting)

Een ieder heeft recht op vrijheid van meningen en meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid om zonder inmenging een mening te koesteren en om door alle middelen en ongeacht grenzen inlichtingen en denkbeelden op te sporen, te ontvangen en door te geven.

Toelichting Artikel 19: Vrijheid op vrijheid van mening en meningsuiting

Ook in het Algemene Mensenrechtenverdrag staat vastgesteld dat je het recht hebt om je eigen ideeën en mening te hebben en te delen.

IVRK - Artikel 42 (Kinderrechteneducatie)

Lid 1 De Staat heeft tot taak de rechtvaardigheid vastgesteld in dit Verdrag algemeen bekend te maken, zowel aan kinderen als aan volwassenen.

Lid 2 Er wordt een Comité voor de Rechten van het Kind opgericht, bestaande uit tien deskundigen, dat de rapporten zal beoordelen die overlegd worden door de Staten die partij zijn bij dit Verdrag. Deze Staten zullen hun eerste rapport twee jaar na het ratificeren van het Verdrag overleggen, en de daaropvolgende rapporten iedere vijf jaar. Het verdrag treedt in werking zodra het door twintig landen is geratificeerd. Pas daarna kan het bovengenoemde Comité worden opgericht.

Lid 3 De Staten zullen hun rapporten algemeen bekend maken.

Lid 4 Het Comité kan voorstellen onderzoek te verrichten naar specifieke thema's die betrekking hebben op de rechten van het kind, waarna het er voor kan kiezen de resultaten van dergelijk onderzoek zowel aan de desbetreffende Staat als aan de Algemene Vergadering van de VN bekend te maken.

Lid 5 Teneinde "daadwerkelijk toepassing van het Verdrag te bevorderen en internationale samenwerking aan te moedigen", hebben de gespecialiseerde organisaties van de VN (zoals de ILO, de WHO en UNESCO) en UNICEF het recht aanwezig te zijn bij de vergaderingen van het Comité. Samen met andere instellingen die als 'bevoegd' worden beschouwd, waaronder NGO's die samenwerken met de VN en bepaalde VN-organen zoals UNHCR, kunnen deze organisaties belangrijke informatie aan het Comité voorleggen en gevraagd worden het Comité te adviseren over de manier waarop dit verdrag het best kan worden toegepast.

Toelichting Artikel 42: Kinderrechteneducatie

Als je niet weet welke rechten je hebt, kun je ook niet voor je rechten opkomen. Daarom moeten jongeren en ook bijvoorbeeld hun ouders informatie krijgen over kinderrechten. Nederland moet zorgen dat alle mensen genoeg weten over kinderrechten.

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Introductie Tekst

Q01 [T] Geld. Iets waar we allemaal mee te maken hebben. Van je studiekosten tot je weekbudget. Van het betalen van Tikkies tot betalen via Klarna.

Q02 [T] Soms gaat het omgaan met geld heel goed, soms levert het stress op. In de vorige State of Youth onderzoekscampagne gaven jullie massaal aan mee te willen praten over geld...én geldzorgen.

Q3

Q04 [T] Dit thema staat nu dan ook centraal. Maak je je wel eens druk over geld? Wat doet dit met je? En heb je tips voor andere jongeren?

Q05 [T] Laat jij je stem ook horen? Nice! Zo kunnen wij in gesprek met scholen, ouders en politici om de beste oplossingen voor jongeren te vinden. En win-win; jij maakt dan gelijk kans op een Albert Heijn bon van €200,- 🎁

Q06 [T] We weten dat dit een gevoelig onderwerp kan zijn. Meedoen is natuurlijk anoniem. En duurt bovendien maximaal 5 minuten. Klaar om te beginnen? Meer info over jouw privacy hier.

Bijlage

Achtergrondvragen

Q07 Allereerst een paar vragen over jou. Te beginnen met: hoe oud ben je?

En geen zorgen, je blijft volledig anoniem.

Vul hier je leeftijd in: [...]

Q08 [T, ALS Q07 <16] Ah, je bent nog geen 16. In dat geval heb je toestemming nodig van je ouder(s)/verzorger(s) om deel te nemen. Vraag hen om hieronder een keuze aan te vinken.

1. Ja, mijn kind mag meedoen met de vragenlijst én winactie
2. Ja, mijn kind mag meedoen met de vragenlijst, maar niet met de winactie
3. Nee, mijn kind mag niet meedoen

Q09 [T, ALS Q08=1 or 2] Super dan gaan we door.

Q10 [T, ALS Q08=3] Oké! In dat geval moeten we helaas de chat hier wel eindigen. Je kunt het venster sluiten. Fijne dag nog!

Q11 [T, ALS Q07 > 29 OR Q08=3] State of Youth richt zich speciaal op jongeren tussen de 12 en 29 jaar. Helaas kun je dus niet verder deelnemen. Je kunt het venster sluiten. Fijne dag nog!

Q12 [EINDE CHAT, ALS Q07>29 OF Q08=3]

Q13 Ben je...?

1. een jongen/man
2. een meisje/vrouw
3. non-binair
4. ik heb een andere genderidentiteit

Q14 [O, ALS Q13=4] Hoe identificeer jij jezelf?

Vul dit hier in. [...] Wil je dit liever niet delen? Noteer dan een '-'

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q15 In welke provincie woon je?

1. Drenthe
2. Flevoland
3. Friesland
4. Gelderland
5. Groningen
6. Limburg
7. Noord-Brabant
8. Noord-Holland
9. Overijssel
10. Utrecht
11. Zeeland
12. Zuid-Holland

Q16 Volg je op dit moment een opleiding/zit je op school?

1. Ja
2. Nee

Q17 [S, DROP-DOWN, ALS Q16=1] Welke opleiding of school is dit?

1. Basisschool
2. VMBO onderbouw (klas 1-2)
3. VMBO bovenbouw (klas 3-4)
4. HAVO onderbouw (klas 1-3)
5. HAVO bovenbouw (klas 4-5)
6. VWO onderbouw (klas 1-3)
7. VWO bovenbouw (klas 4-6)
8. MBO 1
9. MBO 2-4
10. Bachelor HBO/WO
11. Master HBO/WO
12. Een andere opleiding

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q18 [S, DROP-DOWN, ALS Q16=2] Wat is je hoogst afgeronde opleiding?

1. Basisschool
2. VMBO onderbouw (klas 1-2)
3. VMBO bovenbouw (klas 3-4)
4. HAVO onderbouw (klas 1-3)
5. HAVO bovenbouw (klas 4-5)
6. VWO onderbouw (klas 1-3)
7. VWO bovenbouw (klas 4-6)
8. MBO 1
9. MBO 2-4
10. Bachelor HBO/WO
11. Master HBO/WO
12. Een andere opleiding

Q19 [O, ALS Q17=12 | Q18=12] Welke opleiding is dit?

Noteer hier je antwoord [...]

Q20 En wat is je huidige woonsituatie?

1. Bij mijn ouder(s)/verzorger(s), of familie
2. Met huisgenoten (bijv. studentenhuis)
3. Alleen (eigen studio/appartement/huis)
4. Met mijn partner/gezin (eigen studio/appartement/huis)
5. In een woongroep of begeleid wonen
6. In jeugdhulp met verblijf (bijv. behandelgroep of kamertraining)
7. Ik heb op dit moment geen vast woonplek
8. Anders

Q21 Heb je een betaalde (bij)baan?

1. Ja, ik werk fulltime
2. Ja, ik werk parttime
3. Ja, ik heb een bijbaan naast mijn studie/school
4. Nee

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q22 [M] Krijg je op andere manieren (dan via een salaris) geld binnen? Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Studiefinanciering of tegemoetkoming scholieren
2. Ik leen bij DUO
3. Ik heb een uitkering (bijv. WW, bijstand)
4. Ik krijg (zak)geld van mijn ouders/verzorgers
5. Ik krijg toeslagen (bijv. zorgtoeslag)
6. Een stagevergoeding
7. Op een andere manier
8. Nee [F]

Q23 [O, ALS Q22=7] Op welke manier krijg je nog meer geld binnen?
Vul hier jouw antwoord in [...].

Q24 [S, ALS Q17 OF Q18 > 7] Heb je op dit moment een studieschuld?

1. Ja
2. Nee

Bijlage

‘Maandelijkse geldzorgen’ Geldzorgen Algemeen

Q25 [T] “Aan het einde van je geld een stukje maand overhouden”. Oftewel in een maand niet helemaal rondkomen met je geld. Een situatie die veel mensen wel eens meemaken of meegemaakt hebben.

Q26 [S] Heb je zelf wel eens moeite om maandelijks rond te komen?

- Nee, dat overkomt me eigenlijk (vrijwel) nooit
- Ja, af en toe overkomt me dat
- Ja, dat overkomt me regelmatig
- Ja, dat overkomt me (vrijwel) elke maand

Q27 [T, ALS Q26=2,3,4] Dankjewel voor het delen. Je bent zeker niet de enige.

Q28 [T, ALS Q26=1] Dat lijkt ons een fijn gevoel. Maar even los daarvan, kun je je natuurlijk best wel eens zorgen maken over geld.

Q29 [S] Maak je je weleens zorgen over geld? Dit kunnen kleine of grote zorgen zijn.

- Nee, (vrijwel) nooit
- Ja, af en toe
- Ja, regelmatig
- Ja, vaak

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Indien Geldzorgen Aanwezig

Q30 [S] En heb je daar dan ook last van?

1. Nee
2. Ja, een beetje
3. Ja, behoorlijk
4. Ja, heel veel

Q31 [O] Denk eens terug aan de laatste keer dat jij je zorgen maakte over je geldzaken.

Wanneer was dat?

Beschrijf hier dit moment {...}. Waar was je, wat gebeurde er en wat dacht je toen?

Q32 [M, MIN 1, MAX 3, RANDOMISEREN] Wanneer merk jij dat je je het meest zorgen maakt over geld?

Kies de situaties waarbij je deze zorgen het meest ervaart (max. 3)

Als ik...

1. mijn studieschuld zie
2. geen saldo meer heb
3. te veel heb uitgegeven
4. onverwachte rekeningen krijg
5. vaste kosten moet betalen
6. merk dat er thuis stress is
7. denk aan de woningnood
8. denk aan mijn toekomst
9. Op een ander moment [F]

Q33 [O, ALS Q32 = 9] Wil je dit moment omschrijven?

Vul hier jouw antwoord in [...].

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q34 [M, MIN 1, MAX, ALS Q34 IS NIET 1] Waardoor komt dat meestal? Je kunt meerdere opties selecteren.

Als ik...

1. graag wil meedoen met anderen
2. me laat verleiden door reclames/influencers
3. dingen koop om me beter te voelen
4. impulsieve aankopen doe
5. kies voor achteraf betalen
6. geen goed overzicht heb over mijn geld
7. Op een ander moment [F]

Q35 [O, ALS Q34 = 7] Welk moment is dit?

Vul hier jouw antwoord in [...].

Q36 [M, RANDOMISEREN] Heb je (weleens) te maken met de volgende gevoelens of klachten als gevolg van je zorgen? Selecteer de gevoelens of klachten die jij weleens ervaart.

1. Schaamte
2. Depressiviteit
3. Stress
4. Paniek
5. Onzekerheid
6. Eenzaamheid
7. Schuldgevoel
8. Negatief zelfbeeld
9. Slapeloosheid/slaapklachten
10. Fysieke klachten (Bijv. hoofdpijn)
11. Concentratieproblemen
12. Vergeetachtigheid
13. Iets anders [F]
14. Nee, dit ervaar ik niet [F][S]

Q37 [O, ALS Q36 = 13] Welk ander gevoel of andere klacht roept dit bij jou op?

Vul hier jouw antwoord in [...].

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q38 [M, RANDOMISEREN, ALS Q36 IS NIET 14] Wat helpt jou om op dat soort momenten (beter) om te gaan met je geldzorgen? Je kunt meerdere opties selecteren.

1. Uitgaven goed bijhouden
2. Met iemand praten
3. Minder onnodige dingen kopen
4. Informatie over geldzaken opzoeken
5. Extra uren werken
6. Toeslagen of andere hulp aanvragen
7. Geld lenen van familie of vrienden
8. Lening bij DUO opschroeven
9. Op een andere manier [F]
10. Ik weet eigenlijk niet wat ik kan doen [F] [S]

Q39 [O, ALS Q38 = 9] Op welke andere manier ga jij hier mee om?
Vul hier jouw antwoord in [...].

Q40 [T] Wat fijn dat je geen tot weinig geldzorgen ervaart! We zijn benieuwd wat jou helpt dat zo te houden.

Q41 [M, RANDOMISEREN] Wat helpt jou om géén of weinig geldzorgen te hebben? Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

1. Thuis wonen
2. Ik krijg financiële steun van ouders/familie
3. Ik heb voldoende inkomsten
4. Ik geef weinig geld uit
5. Ik weet hoe ik met geld moet omgaan
6. Ik voel weinig sociale druk
7. Anders [F]

Q42 [O, IF Q41 = 7] Wat helpt jou dan?
Vul hier jouw antwoord in [...].

Bijlage

Algemene vragen geldzorgen - iedereen

Q43 [M, RANDOMISEREN] Wat doe jij zelf om ervoor te zorgen dat je geen geldzorgen hebt? Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

1. Ik houd bij wat ik uitgeef
2. Ik probeer te sparen
3. Ik stel grenzen aan sociale uitgaven (bijv. cadeaus)
4. Ik geef alleen geld uit als het nodig is
5. Ik praat met anderen over geld
6. Ik vermijd achteraf betalen
7. Ik maak gebruik van toeslagen
8. Anders [F]

Q44 [O, IF Q43 = 8] Wat doe jij dan?

Vul hier je antwoord in [...].

Bijlage

Algemene vragen geldzorgen - iedereen

Q45 [T] Hoe ouder je wordt, hoe meer je zelf moet regelen. Denk bijvoorbeeld aan verzekeringen, belastingaangiften en toeslagen. Daar gaan de volgende vragen over.

Q46 [EMOJI 1 - 5] Maar eerst een algemene vraag...
...in hoeverre heb jij het gevoel dat je je geldzaken goed onder controle hebt?

Q47 [T] Geef nu per onderwerp aan hoeveel jij hierover weet. 1 staat voor 'weet ik helemaal niks van' en '5' staat voor 'weet ik heel veel van'.

Q48 [SLIDER 1 - 5, ALS Q07 OF LEEFTIJD < 17] Het eerste onderwerp:
verzekeringen afsluiten
1 = weet ik helemaal niks van, 5 = weet ik heel veel van.

Q49 [SLIDER 1 - 5] Hoeveel weet je van belastingaangifte doen? 1 = helemaal niks, 5 = heel veel.

Q50 [SLIDER 1 - 5] En van sparen en budgetteren? 1 = helemaal niks, 5 = heel veel.

Q51 [SLIDER 1 - 5, ALS Q07 OF LEEFTIJD < 17] En van het aanvragen van toeslagen zoals huurtoeslag of zorgtoeslag? 1 = helemaal niks, 5 = heel veel.

Q52 [SLIDER 1 - 5] De laatste: Hoeveel weet je van de hulp/tools/coaches die er zijn om je te helpen met het regelen van geldzaken? 1 = helemaal niks, 5 = heel veel.

Q53 [T] Dank voor het delen. Bij State of Youth NL geloven we dat jongeren zelf het beste weten wat er speelt – en dus ook met de beste ideeën en oplossingen kunnen komen.

Q54 [S, RANDOMISEREN, MAX 3] Naast jongeren zelf, kunnen ook anderen helpen bij het verminderen van onze geldzorgen. Wie hebben volgens jou de meeste invloed op de geldzorgen die jongeren ervaren? Selecteer max. 3 antwoorden.

1. Jongeren zelf
2. Ouders
3. Scholen
4. Werkgevers
5. De overheid

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q55 [M, ALS Q54=1] Wat kunnen jongeren in jouw ogen zélf onderling doen om elkaar te helpen? Je mag meerdere antwoorden kiezen. En heb je een ander idee? Laat het ook weten!

1. Meer praten over geld (taboe doorbreken)
2. Nee zeggen als ze iets niet kunnen betalen
3. Elkaar niet onder druk zetten voor sociale dingen
4. Ik heb zelf een ander goed idee

Q56 [O, ALS Q55=4] Benieuwd! Wat is jouw idee?

Vul hier jouw idee in [...].

Q57 [M, RANDOMISEREN ALS Q54=2] Je gaf aan dat ouders kunnen helpen bij het verminderen van geldzorgen. Wat zouden zij volgens jou kunnen doen?

☛ Kies wat jij belangrijk vindt – en vul gerust aan met je eigen idee!

1. Jongeren leren budgetteren
2. Geldzaken bespreekbaar maken (taboe doorbreken)
3. Tips geven over geld en budgetteren (hoe zij dat zelf doen)
4. Jongeren uitleg geven over financiële zaken (Bijv. belastingaangifte doen)
5. Ik heb zelf een ander goed idee [F]

Q58 [O, ALS Q57=5] Laat jouw idee maar horen!

Vul hier jouw idee in [...].

Q59 [M, RANDOMISEREN ALS Q54=3] Je noemde dat scholen kunnen helpen.

Wat zouden zij volgens jou kunnen doen?

☛ Kies wat jij belangrijk vindt – en vul gerust aan met je eigen idee!

1. Goedkoper of gratis eten in de kantine
2. Voorlichting geven over geldzaken (Bijv. sparen, verzekeringen)
3. Gratis buitenschoolse activiteiten aanbieden (Bijv. sport, muziek)
4. Ik heb zelf een ander goed idee [F]

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q60 [O, ALS Q59=4] Vertel!

Vul hier jouw idee in [...].

Q61 [M, RANDOMISEREN ALS Q54=4] Werkgevers kunnen volgens jou een rol spelen. Wat zouden zij volgens jou kunnen doen?

☛ Kies wat jij belangrijk vindt – en vul gerust aan met je eigen idee!

- 1.Salarissen verhogen
- 2.Stagevergoedingen aanbieden of verhogen
- 3.Eerder een vast contract aanbieden
- 4.Betere arbeidsvoorwaarden aanbieden
- 5.Ik heb zelf een ander goed idee [F]

Q62 [O, ALS Q61=4] Top dat je nog een ander idee hebt. Wat is het?

Vul hier jouw idee in [...].

Q63 [M, RANDOMISEREN ALS Q54=5] Wat zou de overheid volgens jou kunnen doen?

☛ Kies wat jij belangrijk vindt – en vul gerust aan met je eigen idee!

- 1.Beter informeren over beschikbare hulp/tools/coaches
- 2.Simpelere taal gebruiken als het gaat over geldzaken
- 3.Meer subsidies voor wonen en studeren
- 4.Collegegeld verlagen of afschaffen
- 5.Betere regelingen voor het afbetalen van studieschuld
- 6.Ik heb zelf een ander goed idee

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q64 [O, ALS Q63=6] Top dat je nog een ander idee hebt. Wat is het?

Vul hier jouw idee in [...].

Q65 [T] Thanks voor deze ideeën!

Q66 [EMOJI 1-5] We hebben het nu veel gehad over jouw geldzorgen op dit moment. Maar met welk gevoel – als het gaat om jouw geldsituatie – kijk je naar de toekomst?

Q67 [T, ALS PANEL = YES && OPLEIDING > 6] We zijn bijna aan het einde van de chat gekomen, maar willen je graag nog twee dingen vragen om jouw antwoorden beter te begrijpen.

Q68 [T, ALS PANEL = YES && OPLEIDING < 7] We zijn bijna aan het einde van de chat gekomen, maar willen je graag nog iets vragen om jouw antwoorden beter te begrijpen.

Q69 [M, ALS PANEL = YES] Krijg je op andere manieren (dan via een salaris) geld binnen? Meerdere antwoorden mogelijk.

- 1.Studiefinanciering of tegemoetkoming scholieren
- 2.Ik leen bij DUO
- 3.Ik heb een uitkering (bijv. WW, bijstand)
- 4.Ik krijg (zak)geld van mijn ouders/verzorgers
- 5.Ik krijg toeslagen (bijv. zorgtoeslag)
- 6.Een stagevergoeding
- 7.Op een andere manier
- 8.Nee [F]

Q70 [S, ALS PANEL = YES & OPLEIDING < 7] Heb je op dit moment een studieschuld?

- 1.Ja
- 2.Nee

Bijlage

Afsluitende vragen

Q71 [T] Thanks voor het geven van je mening over geldzorgen. Bij State of Youth NL vinden we dat de stem en de problemen van jongeren écht serieus genomen moeten worden. Zodat wij voortaan vooraan staan. Daarover gesproken...

Q72 [SLIDER 1 - 10] ..hoe vind je dat er op dit moment naar de mening van jongeren in Nederland geluisterd wordt (bijvoorbeeld door de overheid), bij onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn? 1 staat voor 'helemaal niet goed' , 10 staat voor 'heel erg goed'.

Q73 [T] Jongeren moeten zélf kunnen bepalen wat er speelt. Jouw stem telt, dus ook bij het kiezen van een nieuw thema voor onze volgende peiling!

Q74 [S] Welk onderwerp moet wat jou betreft op de agenda gezet worden?

- 1.Gokverslavingen
- 2.Klimaat
- 3.Wantrouwen in de overheid
- 4.Jeugdzorg
- 5.Polarisatie/ verdeeldheid in de samenleving
- 6.Veiligheid in Nederland en Europa
- 7.Digitale wereld
- 8.Diversiteit, inclusie en gelijkheid
- 9.Kunst en cultuur
- 10.Een ander onderwerp [F]

Q75 [O, ALS Q74 = 10] Welk onderwerp wil jij terugzien?

PLACEHOLDER TEKST: Vul hier jouw antwoord in.

Q76 [S, ALS Q08 IS NIET 2] Dat was 'm! Wil je kans maken op de Albert Heijn bon ter waarde van €200,-?

- 1.Zeker!
- 2.Nee, dat hoeft niet

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Q77[S, ALSLEEFTIJD = 17 & Q76 = 1] Omdat je onder de 18 jaar bent hebben we toestemming van jouw ouders nodig om deel te mogen nemen aan deze winactie.

Vraag hen om hieronder een keuze aan te vinken.

- Ja, mijn kind mag meedoen met de winactie
- Nee, mijn kind mag niet meedoen met de winactie

Q78 [EMAIL, ALS PANEL = NEE & Q76 = 1 & Q77 IS NIET 2] Dan hebben we alleen jouw emailadres nodig om je te bereiken als je gewonnen hebt. Geen zorgen, we gebruiken jouw e-mail nergens anders voor.

Vul hier jouw e-mailadres in.

Q79 [T, ALS Q76 = 1 & Q77 IS NIET 2] Bedankt! We mailen de winnaar na afloop van het onderzoek.

Q80 [S, ALS PANEL & MOTIVACTION =NEE] Dan rest ons nog een laatste vraag. Wil jij vaker je stem laten horen over onderwerpen die jongeren raken? Meld je dan aan voor de State of Youth Community – dé megafoon van de nieuwe generatie. Denk mee, deel je mening én maak samen met ons impact!

- Ja, lijkt mij tof
- Nee, liever niet

Q81 [T, ALS Q80=1 EN Q26 > 1] Top! We sturen je over een paar seconden automatisch door naar de aanmeldpagina.

Q82 [T, ALS Q80=1 EN Q26 = 1] Top! We sturen je zo door naar de aanmeldpagina. Maar eerst nog even dit...

Q83 [T, ALS Q26 > 1 & MOTIVACTION = NO] Je gaf eerder aan dat je wel eens geldzorgen hebt. Dat is helemaal niet gek. En zeker niks om je voor te schamen.

Q84 [T, ALS Q26 > 1 MOTIVACTION = NEE] Wist je dat er organisaties zijn die je hierbij kunnen helpen? Van een luisterend oor tot praktische tips en ondersteuning: je staat er niet alleen voor. Meer weten? Check eens de volgende websites. 🙌

Q85 [T, ALS Q26 > 1 & Q07 < 18 OF LEEFTIJD < 18 MOTIVACTION = NEE]

Op Geldplan bijna 18 zie je of je de belangrijkste dingen geregeld hebt voordat je 18 wordt.

Bijlage

Vragenlijst 'Geldzorgen'

Check het lijstje Nederlands Jeugdinstituut met tips tegen geldzorgen: Ik heb _____
[geldzorgen](#) | [Nederlands Jeugdinstituut](#)

Q86 [T, ALS Q26 > 1 & Q07 <18 OF LEEFTIJD < 18 MOTIVACTION = NEE] MoneyMaatje is een website over geld voor én door jongeren. Hier vind je de antwoorden op veel financiële vragen en kun je hulp bij je eigen geldzaken krijgen.

Of vraag op school of je hulp kunt krijgen met bijvoorbeeld het maken van een budget.

Q87 [T, ALS Q26 > 1 & Q07 >17 OF LEEFTIJD > 17 MOTIVACTION = NEE] Op Nibud staat een handig begrotingsformulier. Zo weet je of je geld overhoudt of ergens op moet besparen.

MoneyMaatje is een website over geld voor én door jongeren. Hier vind je de antwoorden op veel financiële vragen en kun je hulp bij je eigen geldzaken krijgen.

Q88 [T, ALS Q26 > 1 & Q07 >17 OF LEEFTIJD > 17 MOTIVACTION = NEE] Temma is een app die helpt je te herinneren aan belangrijke deadlines voor regelzaken voor je opleiding. Denk aan het aanvragen en stopzetten van studiefinanciering of studenten-ov.

Of check de website van jouw gemeente om te zien of er extra hulp voor jou beschikbaar is.

Bijlage

Vacaturelijst 'beeldzorgen'

Eind tekst

Q89[T,IF V=PANEL OF MOTIVATION] Dat was 'm! Onwijs bedankt voor je input! De resultaten en actiepunten zullen we over enkele maanden met je delen.

Q90 [T, ALS V IS NIET PANEL OF MOTIVACTION] Dat was 'm! Onwijs bedankt voor je input en hopelijk tot ziens!

Q91 [REDIRECT, ALS Q77=1] <https://cm.to/JArN0hi>

Q92 [EINDE CHAT]

